

ROMANIA
29 AUGUSTUS

Tel. No. 22471

1 LEU-POSTA

18. Telefon
Havonta 12 lej, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hir-
detések díjszabása szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánági zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

Dr. Ramassetter Róbert

BUD.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Bérmunkások leveleit nem fogadjuk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő: János Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.

Szombat, 1936. augusztus 29.

5696. EV. ELUL 11. XIX. EVF. 202. SZAM

Mi történt a keddi királyi kihallgatáson?

A Tatarescu-kormány sorsdöntő napjai

Blokkba tömörülnek a rend helyreállítását követelő liberális miniszterek

Bucuresti, augusztus 28. Kifelé a kormány tagjai igyekeznek változatlan derűvel és optimizmussal elbírálni a belpolitikai helyzetet, a kulisszák mögötti tárgyalások lázas izgalmaiból és a kormány vezető tagjainak sorozatos audienciáiból azonban szembeötlően kitűnik, hogy olyan események vannak folyamatban, amelyek kihatásaikban nemcsak egy kormány, hanem az egész romániai kormányzati rendszer sorsát érintik. A jelek szerint a sinálai események és a galati merénylet után a legfelsőbb körök is arra az álláspontra helyezkedtek, hogy betelt a pohár. A jobboldali agitáció anarchisztikus megnyilatkozásai oly mélyen nyulnak bele az ország rendjébe és államszervezetébe, hogy a kesztyűskez politikájának folytatása nem jelenthet egyebet, mint a jobboldal uralmának közvetlen előkészítését.

Rendet az országban!

A miniszterelnök keddi audienciáján minden valószínűség szerint ilyen természetű megjegyzéseket hallhatott a legfelsőbb alkotmányos fórum részéről, mert mint utólag kiderült, Tatarescu úgy látta, hogy be kell nyújtania lemondását. A lemondást az uralkodó nem fogadta el és amennyire a különböző távirati jelentések-ből kiderül, utasította a miniszterelnököt, hogy teremtse rendet az országban. Tatarescu tegnap másodszor is audiencián jelent meg és ezúttal állítólag memorandumban ismertette az uralkodóval azokat az intézkedéseket, amelyeknek foganatosítását a rend és nyugalom biztosítását várja.

A kérdés azonban nem jutott nyugvópontra a miniszterelnök második audienciája után sem. A liberális kormány képtelen e pillanatban arra, hogy egységes és tekintélyt parancoló akció mögé álljon. A mély felfogásbeli és taktikai ellentétek, amelyeket eddig Tatarescu rendkívüli ügyességgel parirozott, teljes meztelenségükben kezdenek megmutatkozni. Egyes verziók szerint a kormányban valóságos

Tatarescu-ellenes blokk alakult, amelynek látható fejei Anghelescu dr. és Victor Antonescu s amelyhez újabban dr. Costinescu Sassu és Nistor miniszterek csatlakoztak. Ez a blokk azt kívánja, hogy a kormány foganatosítson olyan azonnali intézkedéseket, amelyek visszaállítják a közvélemény bizalmát a hatóságok tekintélyével szemben és biztosítják egy a politikai rendet, mint az egyéni életbiztonságot.

Pop Valer és Inculet helyét követelik

Ezt a blokkot támogatja az eddig Tatarescu-hű H. csoport egy tekintélyes része és Dinu Bratianu összes hívei. A blokk tagjai főleg Inculet belügyminiszter és Pop Valer igazságügyminisztert teszik felelősé a történetekért. Olyan hangok is hangzottak el, amelyek a két miniszternek a kormányból való azonnali eltávolítását követelik. Kormánykörökben érthetően rendkívül ideges és feszült emiatt a hangulat. A liberálisok számára világossá lett hogy e kérdés rendezésének mikéntjétől a liberális kormány sorsa függ. A tanácskozások egymást követik. Inculet belügyminisztert, akinek Ileana főhercegnő meghívottjaként egy vadászaton kellett volna résztvennie, sűrűn a fővárosba rendelték. A rendfenntartó blokk tagjai egyebek között felháborodva kérték felvilágosítást a belügyminiszterrel bizonyos alárendelt közigazgatási és rendőrhatalóságoknál adott újabb utasítások felől, amelyek ismételtén a belügyminiszternek a jobboldali anarchiával való cimborálásáról tesznek tanúságot. Kormánykörökből származó értesülések szerint a blokknak az Inculet—Pop Valer-féle politikával elégedetlensége nem marad meg a kulisszák mögött. Anghelescu doktortól várják különösképpen, hogy nyíltan megindítsa az offenzívát. Az elkövetkező napok tehát a váratlanul válságos helyzetbe sodort liberális kormány helyzetét vannak hivatva tisztázni.

Az eseményekről az alábbi tudósításunk számol be:

Tatarescu szabadkezet kér a rend helyreállításához

Tatarescut az uralkodó tegnap újabb kihallgatáson fogadta. A Dimineata rámutat arra, hogy kormánykörökből szerzett információi szerint

a helyzetet a jövő héten véglegesen tisztázzák.

Addig a kormány állást foglal az összes kérdésekben, amelyek megoldása sűrűsnek mutatkozik. Többek között intézkedéseket hoznak a közrendre vonatkozólag is. E célból minisztertanácsot tartanak, amelyen részt fognak venni a kormány összes tagjai. Ha a minisztertanács egyet fog érteni Tatarescu állásponthoz

a miniszterelnök szabadkezet fog kérni magának úgy a kormány, mint a párt részéről.

Ha a párt részéről is megkapja ezt, úgy átszervezi a kabinetet és további programjának megvalósításához fog.

Inculet belügyminiszter tegnap délután hosszú beszélgetést folytatott Luca államtitkárral, Valer Pop igazságügyminiszterrel, Sergiu Dumitriu alminiszterrel, Paraianu tábornok csendőrségi főparancsnokkal és Cernat őrnaggyal, a központi állambiztonsági hivatal parancsnokával.

A Dimineata még rámutat arra, hogy egyes kormánykörök állítása szerint a miniszterelnök emlékiratot készített a közrend fenntartásához szükséges teendőkről. Ezt be is mutatta az uralkodónak tegnapi audienciája során és megmutatja Dinu Bratianunak is. Ez a memorandum fogja a jövőheti minisztertanács tárgyalási alapját képezni.

A pártvezér és miniszterelnök tárgyalás

Audienciája után Tatarescu Mamaiba utazott és az éjjel folyamán megbeszélést folytatott Dinu Bratianuval, majd reggel visszautazott a fővárosba. Az Adevurul megállapítja, hogy a jelen körülmények között a Tatarescu—Dinu Bratianu találkozásnak megkülönböztetett fontossága van. Minden bizonnyal a belső rend képezte a két liberális személyiség megbeszélésének főtárgyát. A miniszterelnök tájékoztatta a pártelnököt az általa szükségesnek tartott intézkedésekről. Az Adevurul azt állítja, hogy

a miniszterelnök benyújtotta lemondását, de azt keddi kihallgatása alkalmával visszautasította az uralkodó.

Tatarescu teljhatalmat kapott az ország rendjének helyreállítására. Most azon eszkö-

zök képezik vita tárgyát, amelyekkel a kormány e céljait megvalósíthatja. Ugy vélik, hogy a kormány nemcsak a szélsőséges mozgalmakkal szemben fog fellépni, de mindazon megmozdulásokkal szemben is, amelyek igaztalanul hathatnak a közvéleményre. Lehetséges — írja a lap —, hogy e szempontból

a kormány intézkedései súlyos konfliktusokra fognak vezetni az ellenzékkel szemben. Ez utóbbiak alatt ugyanis a nemzeti parasztpárt gárdáinak feloszlására gondol Tatarescu.

A jövő héten tartandó minisztertanács foglalkozni fog a politikai helyzettel és meg fogja vitatni a miniszterelnök indítványait. Ugyancsak a jövő héten válnak ismeretessé azok a változások, amelyeket Tatarescu a kormány összetételében eszközölni kíván.

Liberális körökben elterjedt a hír, hogy a napokban értekezletre hívják össze az összes kormánypárti képviselőket és szenátorokat. A többségiek előtt állítólag Tatarescu és Dinu Bratianu fognak beszélni.

Iamandit, aki Marienbadban tartózkodik, sűrűn hazarendelték. Mivel csak a jövő héten elején térhet vissza az országba, közölte, hogy álláspontra a napirenden levő kérdésekben az ismert és hívei tartású magukat az általa Piatra-Neamţban kifejtett gondolatokhoz.

Costachescu offenzívája

Miközben a liberális Kormány a hatalmon maradásért birkózik, a nemzeti parasztpárt — ahelyett, hogy a kedvező pillanat politikai kiaknázására fordítaná energiáit, a maga végtelenségbe nyúló belső bajaival bibelődik. Costachescu volt szenátusi elnök lépett újabban erőteljesen akcióba és hangosan követeli, hogy akár Maniunak a pártból való eltávolítása árán is tegyék udvarképpessé a pártot. Armand Calinescu igyekszik Costachescu kirohanásait mérsékelni. Calinescu tegnap Piatra Neamţba utazott, ahol rögtön Costachescu lakására ment és négy óráig tartó beszélgetést folytatott vele. A megbeszélés után Costachescu táviratozott a párt moldovai tagozatai elnökeinek, hogy a szombatra Isabia kitűzött értekezletet szerdára, szeptember 2-re halasztja, majd miután telefonon beszélt Mihalacheval, Costachescu Bucurestibe utazott. Itt még az éjjel folyamán újabb beszélgetést folytatott a már hamarabb a fővárosba érkezett Calinescuval.

Ma délelőtt került sor a Costachescu—Mihalache megbeszélésre a nemzeti parasztpárt elnökének lakásán. Costachescu véleménye szerint a nemzeti parasztpárt csak Mihalache-kormányt adhat. Az ő álláspontja, hogy a pártelnöknek minden módjában áll eszközrel élnie kell, hogy pártját ne zavarják a magas tényezővel való kapcsolataiban, bármilyen személyes akadály is lennének ennek.

Internálni akarja a norvég kormány Trockiit

Osló, augusztus 28. Amennyiben Trocki nem ír alá a norvég kormány azon feltételeit, amelyeket az országban való tartózkodásához kötnek, úgy a kormány internálni fogja. Trockiit és feleségét jelenlegi hönefjosi lakásán őriznék, amíg új lakhelyet talál magának. Trocki két titkárát azonnal kitiltánák az országból.

Trockij ezzel kapcsolatban a következőket mondotta egy újságíróknak:

Mivel a külföldön közölt cikkeim miatt egyetlen kormány sem indított ellenem eljárást, nemlehet azt mondani, hogy megszegtem a különböző országok sajtótörvényeit.

Metaxas, Európa leglátványosabb — és legöregebb diktátora

Az első napok izgalmai elmúltak s ugy látszik, hogy Görögországnak sikerült nagyobb megrázkódtatások nélkül átjérni a diktatúrára. A jelek azt mutatják, hogy Metaxas, diktatúra-kísérlete minden eddigi görög vállalkozásnál vértelenebb és erőszakmentesebb lesz. Igaz, hogy az ország nagyon fáradt és közönyös. Európa szempontjából azért mégsem közömbös, hogy megint több van egy diktatúrával, még ha e diktatúra életrehívásában nagyobb szerep jutott is a „másik oldal” fáradtságának, mint a kormány erélyének. Metaxas, akárhogyan is jött létre diktatúrája — beállott a diktátorok galériájába. Újabb portré, újabb éles és érdekes arcél. Erdemes közelebbről is szemügyre venni.

Európa legifjabb diktátora — egyben legidősebb a diktátorok között.

Metaxas tábornok Görögország jelenlegi politikai vezére 63 éves, valamennyi diktaturnál, tehát átlag tizenöt évvel idősebb. De zömök, izmos férfi, rövidre nyírt koromfekete bajuszával s hollófekete hajával, amelyben csak itt-ott csillan meg egy-egy ezüst szál, sokkal fiatalabbnak látszik koránál. Fellépése, mozgása, szellemi ébersége fiatalságot sugároz. Metaxas tábornok az egyik legrégebb és legelőkelőbb görög család sarja, Capholin szigeten született. Ez a kis sziget az ioni szigetcsoporthoz tartozik s 1789-ben a velencei hatalom megtörése után Bonaparte birtokába került. Metaxas tábornok a szigetnek évszázadok óta vezető családjához tartozik s családi tradíciók úgy kívánták, hogy a fiatalember katonai pályára lépjen. A katonai iskola elvégzése után Németországba került. Ez 1900-ban történt, amikor a németek katonai befolyása a Balkánon csúcspontra hágott s egy görög tisztnek nem is lehetett nagyobb álma, mint alkalmazkodni, hozzáidomulni a német katonai ideálhoz. Metaxas három évet töltött Németországban, különféle katonai iskolákban. A berlini katonai akadémián egész seget hasznos barátságra tett szert. A német nagyvezérkarban ma is ül néhány tábornok, akit szoros barátság fűz a görög diktátorhoz még abból az időből, amikor a katonai akadémia növendékei voltak. Ezek a kapcsolatok sok fejtörést okoznak a franciáknak, mert a német befolyás megerősödését látják Metaxas diktatúrájában.

Metaxast, amikor visszafért Németországból, a vezérkarhoz osztották be, de várnia kellett a balkánháborúig, amíg képességeiről tanubizonyítást tehetett. A fiatal tábornok gyorsan csinált karriert a Balkán-háború alatt, mint a vezérkari főnök helyettese, maga vezetett minden nagyobb hadműveletet s nemcsak határozott kvalitásokat áruolt el, hanem nagy szerencse kísérette minden vállalkozását. Nevét csakhamar megtanulták nemcsak hazájában, hanem Európában is. A háború befejezése után azonnal őt állították a vezérkar élére. A gyorsan felfelé lendülő pályán azonban a világháborúval mintha örökre megzavadt volna. Metaxas már egészen fiatal kora óta elszánt ellenfele volt Venizelosznak, akinek befolyása akkor nagyon megnőtt. Metaxas mindenekelőtt hogy Görögországot távolítsa a világháborútól, de Venizelosz hatalmasabb volt, berántotta az országot a háborúba.

Amikor Görögország megszüntette a hadat Bulgáriának és Németországnak, Metaxas, aki a közelmúlt háború legfényesebb katonai tehetsége volt, visszavonult állásától, letette az uniformist és elvonult vidéki birtokára.

A világháború befejezése után ismét

VILAG TÜKRE

Hogyan készítik elő hetvenegy munkatáborban a „légionárius” Romániát?

Egy nemzeti parasztpárti vezető jellemző nyilatkozata

Bucuresti, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.)
Egyszerre senki sem tudja, hogy mit tartalmaz az a memorandum, amelyet Tatarescu miniszterelnök a rendfenntartó intézkedésekkel kapcsolatban az uralkodó elé terjesztett. Az is bizonytalan, hogy a belső véleményeltérések lehetővé teszik-e a kormánynak, hogy végre energikus intézkedésekkel próbáljon a tizenkettedik órában gátat vetni a fenyegető anarchia elé. Annyi azonban nyilvánvaló, hogy Duca meggyilkolása után most Madgearu megfenyegetése alkalmából a józan polgári politikások nagy többsége másodszer szemlél fel arra, hogy mi is történik az országban és vet számot azzal, hogy ez a helyzet így máról holnapra katasztrofális fordulatot vehet.

A polgári pártok defetizmusa

A liberális kormány és párt józanabbik részén kívül a nemzeti parasztpártokra várna a feladat, hogy meggyőzés és propaganda eszközeivel vagy akár parasztgárdáinak megszervezésével segítsen képzíteni az anti-anarchikus frontot. A nemzeti parasztpárt vezetőségén belül azonban komoly ellentétek akadályozzák az akcióképességet és általában megállapítható, hogy egy defetista hang ütötte fel fejét:

a pártvezetők egy része — akárcsak a román kispolgári közvélemény nagy többsége — feltartóztatatlannak hiszi a jobboldal elretörtését.

Jellemző erre a szemlére az a beszélgetés, amelyet a párt egyik vezetőjével volt alkalmunk folytatni. A beszélgetés már csak azért is megérdemli a napvilágot, mert rendkívül érdekes és tanulságos adatokat tartalmaz a legfélelmetesebb jobboldali szervezet, a vasgárda eszközeire és metódusaira vonatkozólag.

Nem látom rózsásnak a helyzetet — mondotta az említett nemzeti parasztpárti vezető. — A jobboldali sajtó uszítása napnap után nyilvánvalóbban érezeti hatását, ezzel szemben a demokratikus lapokat valószággal megfújjatják. A Völkischer Beobachter kedvenc frázisait, mint „bolsevik zsidók”, „zsidó demokraták”, „demokrata-kommunista” ma már nemcsak a Porunca Vremii és társai, hanem az Universul, sőt a kormány lapja, a Viitorul is előszeretettel használja. Közben természetesen a jobboldal vígan szervezkedik. A vasgárda munkájáról közvetlen megfigyelések alapján tájékozottak a pártvezetőségek. A párt ifjúsági tagozatának egyik kitérő vezetője zöndínget ütött és a vasgárda egyik bucovinai munkatáborában előgözött egy teljes hónapig. Most tért vissza küldetéséből. Beszámolója rendkívül tanulságos olvasmány volt, e munkatáborok tevékenységét és céljait illetően.

A munkatáborok élete

A táborban néhány száz fiatal ember és teány tölti el a szabadságát. Többnyire diákok, de vannak közöttük tisztviselők, iparosok, nagyon sok munkanélküli, állami hivatalnokok, stb. Nagyrésztük fel van fegyverkezve. A tábor katonai fegyelm alatt él. Katonai gyakorlatokat, cölövészetet tanulnak. Bizonyos gyakorlatokat a táboron kívül rejtett helyeken végeznek.

Reggelenként osztagok alakulnak. A megye különböző pontjait látogatják meg és mindenütt aktív propagandát fejtenek ki. Az osztagoknak az élen rendszerint intellektuelek, diákok állanak, akik a falvakban lánzó beszedekkel igyekeznek híveket toborozni. Az egyenruhás ifjak sokszor érnek el hatást, de elég gyakran fordul elő, hogy nem veszik őket komolyan. Ez nem riasztja vissza a vasgárdistákat, akik ilyenkor a bevált recepthez folyamodnak: zsoldárneveléssel vonulnak a templomba, ahol térdreborulva hosszasan imádkoznak. Ez hat a naiv falusi népre. Az osztagok az imádságok után számszámokat vesznek elő és testületileg egyik vagy másik hadiözvegy házához vonulnak, ahol megjavítják a kerítést vagy a behorpadt tetőzetet. Vagy kimennek a mezőre, hogy segítsenek a szénagyújtásnál.

A felsőbbrendű lény

— Este aztán az egész falu összegyűl a község háza előtt. A vasgárdisták és a falu népe egybefogóva táncolnak. Amikor aztán a propagandisták a nép kellően összemlegettek, az osztagvezető a kapitányról kezd beszélni. Mint egy szentről, felsőbbrendű lényről beszélnek róla.

— Másnap egy másik falut látogat meg az

osztag. Kutatásnak a mezőn, keresztet állítanak fel vagy hidat vernek a patak fölé.

— Egyetlen község sem marad ki a megyében. Miután minden megyében van egy tábor s minden tábor egyazon recept szerint dolgozik, a vasgárda propagandája jelentős eredményeket könyvelhet el.

Mit csinál a nemzeti parasztpárt?
— És önök mivel ellensúlyozzák ezt?
Informátorunk nem nagy meggyőződéssel felel:

— Mi a parasztgárdák megszervezésével válaszoltunk... De a német demokrácia sem vette komolyan a náci cikruszi mutatóvonalait. A német demokráciának is voltak gár-

dái... az osztrák szociáldemokrácia olyan erősnek érezte magát s olyan gazdag volt, hogy senki se képzelte volna el a meglepetések lehetőségét... És ime ott a náci, emitt a reakciók kerekedtek felül. A helyzet nálunk nagyon is hasonlít a németországi és az ausztriai helyzethez. A szélsőjobbokat a liberálisok is támogatják, mert ezzel számítják aláítani a nemzeti parasztpártot. Kormányra pedig nehezen kerülünk mindaddig, amíg Maniu nem enged a „48”-ból... Mert ha a párt radikális paraszti államprogramja nem is, de Maniu alkotmányos politikája feltétlenül befolyásolja a nemzeti parasztpárt udvarképességét. (—del)

Kiket tekintenek Romániában munkanélküli intellektueleknek

Megjelent a munkanélküli intellektuelek összeírására vonatkozó felhívás

Cluj, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.)
Tegnap számunkban megírtuk, hogy a cluji városközségi miniszteriumi rendelet alapján megkezdte a munkanélküli összeírására vonatkozó munkálatokat. A polgármesteri hivatal ma felhívást intéz a város lakosságához és felhívja a lakosság érdeklődését a szellemi munkanélküliség fontos problémájára, mellyel most a kormány is behatóan foglalkozni kíván. A felhívás az összes munkanélküli intellektuelek figyelmébe ajánlja az akciót és kéri, hogy legyenek a város segítségére annak végrehajtásában.

Intellektueleknek tekintendők a központi statisztikai hivatal utasításai szerint mindazok, akiknek iskolai végzettsége négy közép-, szak- vagy ezzel egyenrangú iskola és akiket irodai munkánál vagy más olyan foglalkozási ágakban foglalkoztatnak, amelyeket a közvélemény intellektuális foglalkozási ágaknak minősít.

Munkanélkülieknek tekintendők azok, akik a vizsgálat idején a következő helyzetben

vannak: semmiféle tevékenységet nem fejtenek ki, amely keresetet hozna. Betegnek vagy nyomoróknak és így munkaképtelenek. Nincs biztosítva az életük a jövőben, mert jelenleg ideiglenes alkalmazásban vannak. Az özvegy vagy elvált asszonyok, akiknek elhunyt vagy elvált férjük az intellektuelek kategóriájába tartoztak és akik az anket idején nélkülözik a csaláfenntartó támogatást és a legszükségesebbeket sem tudják biztosítani maguknak és gyermekeiknek.

Mindazok, akik a fenti feltételek mellett munkanélküli intellektueleknek számíthatók, fekéretnek, hogy sürgősen jelenjenek meg a városi közigazgatási kerületknél, ahol adataikat felveszik és felvilágosításokkal szolgálhatnak számukra.

A beiratkozás a munkanélküliek érdekében történik, mert a jövőben a közhivatalokba való kinevezés csak közülük fog történni, akik a munkanélküli intellektuelek közé felvannak véve.

FIGYELEM! **SELECT NO. 60**
HÉTFŐN, AUGUSZTUS HÓ 31-ÉN MEGNYITJA AZ ŐSZI SZEZONT és bemutatja:
GAUCSO — CSIKO — HARPO
közkezdelt amerikai komikusok ragyogó lihmét:
Botrány az Operában
ELŐADÁSOK KEZDETE 3, 5, 7 és 9 órákor. **MINDEN JEGY Lei 31.—**

Szeptember elsején érkezik Clujra az első moszkvai utasszállító repülőgép

Prága—Cluj—Bucuresti után Moszkva—Kiew—Cluj—Prága útvonalal is bekapcsolódik Ardeal a nemzetközi repülőjárataiba

Cluj, augusztus 28. (Az Uj Kelet tud.)
Májusban érkezett meg Clujra a nemzetközi repülőjárat első gépe a CSA Csehszlovákia ultramodern 20 személyes repülőgépe, amely Prága—Cluj—Bucuresti között teljesít azóta is rendes utasszállító szolgálatot. Ugyanezeken felvetődött az Oroszországgal való utasszállító légi közlekedés terve is. Ebben az ügyben négy hónapon át folytak a tárgyalások a román és az orosz polgári repülőszervezetek között, míg most — amint értesülünk — már ki is tüzték az orosz-román légi forgalom megindulásának időpontját.

Szeptember elsején a cseh géphez hasonlóan ünnepélyes fogadtatásban lesz része az első orosz gépnek, amely a someseni repülőterre érkezik. Ez a gép Moszkva—Kiew—Cluj—Prága között bonyolítja majd le az utasszállító forgalmat.

A polgári repülőszervezetnek egyelőre

nincsen külön repülőtere. A cluji polgári repülőszervezet az interim bizottsághoz fordult megfelelő területért, de mindmáig nem kapták meg. A katonai repülőterén pedig a gépek rövid ideig maradhatnak, mert a hadügyminisztérium rendelete alapján a polgári repülőteret nem szabad a katonai repülőter közelében sem elhelyezni.

Átmenetileg tehát a katonai repülőterén fogják lebonyolítani az utasszállító forgalmat és lépések történtek az irányban, hogy — ha ideiglenesen is — megfelelő várótermet építsenek és a repülőter közelében utlevél-vizsgálóbizottság működjen.

— Kommunista centrumot fedezték fel egy argentinai tartományban. Buenos Airesből jelentik: Plata tartományban kommunista centrumot fedeztek fel. Husz agitátort letartóztattak.

Specialisták aprókos laboratoriumi munkájának köszönhető, hogy a
PUDER, KÖLNIVIZ, ARC-SZAJ-FESTÉK PARFÜMÖK gyártásában

Les
Créations NHB

— esztiményei a tökéletesség és kényelmesség legmagasabb fokát érték el.
Próbálja ki azokat! Kitérők!

Kérje teljes bizalommal a legjobb drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban,
Bn-gros beszerzési forrás: N. H. Balthazar, Bucuresti, Str. Selari 7.

Felhívás

Az Országos Zsidópárt cluji és clujmegyei tagozata ezúton is felhívást intéz minden clujmegyei önállóan dolgozó és iparrendélyvel rendelkező iparoshoz, hogy a szakmai kiképzésről és a mesterségek gyakorlásáról szóló törvény 185. szakaszának értelmében kérjék ki új iparigazolványukat (Brevet de meserie) a cluji munkakamara iparos szekciójánál. A kérések benyújtásának végső határideje augusztus 31, az ezután beérkező kéréseket nem veszik tekintetbe, ami az illető iparos szerzett iparüzési jogának elvesztését jelentheti. A kérésben hivatkozni kell a törvény 185. szakaszára és fel kell tüntetni benne a mostani iparrendély számát, kiállítás helyét és keltét.

A törvény végrehajtási utasításának hiányában még nem lehet tudni milyen iratokra kell a kéréshez csatolni, valamint azt sem, hogy a terminust meghosszabbítják-e, ezért feltétlenül fontos a kérések fenti határidőig való benyújtása a szerzett jogok biztosítás érdekében. A szükséges iratok később csatolhatók.

Bővebb felvilágosításokkal a Zsidó Párt cluji szekciójának str. Saguna 7. sz. alatti Jogvédő Irodája szolgál, mely a kérések elkészítését és benyújtását is elvégzi. Hivatalos óra fél 1-től fél 2-ig.

A vidéki iparosok kéréseit ajánlott levélben is elküldhetik a Camera de Muncă, sectia meseriasilor Cluj, címre. A Zsidó Párt Jogvédő Irodája természetesen nekik is rendelkezésükre áll, a kérések elkészítését és benyújtását illetően.

Az Országos Zsidópárt Cluji és Clujmegyei Tagozata

— Benes elnök a demokráciában való hitét hangoztatta a genfi ifjúsági kongresszusra induló küldöttség előtt. Prágából jelentik: Benes elnök fogadta a csehszlovák küldöttséget, amely Genfbe utazik, hogy ott részt vegyen az ifjúsági kongresszuson. Benes elnök a delegációhoz intézett szavaiban rámutatott arra, milyen szerepe van a jelen körülmények között az ifjúságnak és bizalmát fejezve ki a demokrácia jövője iránt, hangoztatta, hogy a politikai csoportok és a kisebbségek közti együttműködés szükséges és kívánatos.

— A változás éveiben a rég bevált természetes „Ferenc József” keserűvíz nélkülözhetetlen háziszer, főként, ha arra kell törekednünk, hogy az agy, a tüdő és a szív felé irányuló vértódlást ellensúlyozzuk, valamint hogy az emésztőszervek renyhe működése folytán a belekben beállott pangást biztos és enyhe módon megszüntessük. Az orvosok ajánlják.

— A gyilkos Goethe. Ezzel a címmel írta cikket Ludendorff tábornok özvegye, saját politikai hetilapjában. A nagy german „hazafi asszony” élesen kelt ki cikkében a szabadkőművesek ellen. A hazafias érzéstől dagadó sorokban emeli fel hangját Goethe ellen, akit azzal vádol, hogy szabadkőműves szellemével megmérgezte a hazafias érzelmű Schillert. Az elhunyt tábornok pennaforogató felesége gyűlölködésbe mártott tollal megy neki Goethének, akit nem tart méltónak a német néphez, mert legtöbb munkájából a nemzetközieskedő szellem áramlik.

Nagy ünnepekre tisztítassuk festessük ruháinkat az „UNIO”-nál Speciális tulesztisztítás cégtulajd.: Gottlieb és Mandula

SPORT

A Venus legyőzte a CAO-t

Bucuresti, augusztus 28. Tegnap este világyfényes mérkőzés keretében a Venus a CAO csapatával játszott, melyet pompás játékkal 5:3 (3:2) arányban győzött le. A Venus mindvégig fölényben volt és igazolta az Admira elleni kitűnő formáját.

A 12-ik percben Sarkadi kezelése miatt megítélt tizenegyesből Eisenbeisser lötte az első gólt, Bodola azonban egy perc múlva egyenlített. A 15-ik percben Gruin lö gólt, majd Feuerstein ismét egyenlített, a 45-ik percben Sepi ismét a Venust juttatja vezetéshez. A második féldobben Petea Válcov és Hunis lötték a Venus további góljait, mellyel szemben Bodola egyet lött.

VASÁRNAP DELUTAN VENUS—VICTORIA

Cluj, augusztus 28. Az őszi bajnokság szezonnyitása elé városszerte érthető az érdeklődés. A Venus vasárnap az Admirát, tegnap a CAO-t győzte le megérdemelten és így kétségtelen, hogy ez a csapat ma a nemzeti bajnokság egyik legjobb együttese. A Victoria elleni, újjászervezett csapat biztos győzelem reményében indul a mérkőzésre, melynek bíróját a timisoarai Murgu lesz. Határbírók Czinczár és Constantinescu. Szövetségi megbízott Buleanu őrnagy.

Auert leigazolták a CFR-nek! Bucurestiből jelentik: A futballszövetség intézőbizottsága (Bírók Federal) ma délelőtt ülést tartott, amelyen tudomásul vette a magyar szövetség átiratát Auer kiadását illetően és azonnali játékjoggal leigazolta Auert a bucaresti CFR-hez. Auer vasárnap már játszik is Aradon anyaegyesülete, az AMIEFA ellen.

LEGSZEBBEN
LEGJOBBAN
LEGOLCSÓBBAN

készíti el szörme munkáit, újat vehet szalonomban: Calea Regele Ferdinand 21 (Farkas Ernő házuvar)

WEISZ TIBOR

— Ahírek egy magyar és egy jugoszláv dohánycsempész agyonlövéséről. Belgrádból jelentik: Az Avala hradása szerint több magyar lap híre, amely arról szól, hogy a jugoszláv vámőrök megölték volna egy magyar és egy jugoszláv alattvalót, akik Magyarországról dohányt csempészték Jugoszláviába, teljesen kitalált, annál is inkább, mert Magyarországról nem fizetődik ki dohányt csempészni Jugoszláviába, mert a jugoszláv dohány olcsóbb, mint a magyar, sőt jobb is.

A vámhatóságok megállapítása szerint a régi textilgyárak egy része csempésztett fonallal dolgozott. A giurgiu—bucurestii közötti vonalon nemrégiben csempészesnek jöttek nyomára a román vámhatóságok. A beindított eljárás szenzációs fejleményeket ígér, amennyiben máris megállapították, hogy igen nagytömegű árut hoztak be állandóan csempésztetve az országba. A vámhivatal megbízottai most több textilgyárnál kezdtek meg az ellenőrzést annak megállapítására, hogy miképpen tudtak ezek a gyárak 24 óras turnusokban dolgoztatni, amikor állandóan arról panaszkodtak, hogy behozatali kontingenseik távolról sem elegendők az üzemeik nyersanyagellátására. A vámhivatal ugyanis arra gyanakszik, hogy több textilgyár nyersanyag-szükségletének nagyrésztét csempésztett pamut- és műselyemfonalból fedezte.

SZERKESZTŐI
ÜZENETEK

Beri Taurcu: Ara 100 lej.

KÖZGAZDASÁG

Fokozza a kormány a németországi technikai cikkek és gyógyszerárak behozatalát

Számos panasz hangzott már el romániai gyárosok és kereskedők részéről, hogy a román-német külkereskedelmi megállapodás teljesen egyoldalú és csak a német érdekek kielégítésére törekszik. Pár héttel ezelőtt a bucaresti közgazdasági sajtóban élénk visszhangot vert még az a követelés, hogy a megindult román-német külkereskedelmi tárgyalások során iparkodjunk a hazai termékekért kedvezőbb fizetési kondíciókat kapni, főleg ami a petróleum-termékeket illeti.

A mai nemzetközi gazdasági helyzetben a petróleumot tulajdonképpen erős devizának tekintik, amelyért minden importáló állam erős devizában is fizet. Emlékeztünk csak vissza, hogy pár hónappal ezelőtt, amikor Olaszország a bojkott következtében a legsúlyosabb valutáris krízissel küzdött, arannyal és erős devizában fizette az általa importált kőolajtermékeket.

Teljesen indokolt volt tehát a román körök ama kívánsága, hogy Németország, legalább részben, erős devizában fizessen a román petróleumtermékekért, annál is inkább, mivel a Harmadik Birodalom egyoldalúan felrugta a velünk kötött kereskedelmi megállapodást és a többi román exportcikkek hátrányára a megállapodott kontingenst jóval meghaladó mennyiségben importált országunkból petróleumot és benzint. Tette ezt annak ellenére, hogy a szerződés szerint a petróleum csak a Romániából importált áruk összértékének egy bizonyos százalékát teheti ki.

Remélhető volt, hogy a most meginduló román-német külkereskedelmi tárgyalások

alkalmával a kormány határozottabban fogja ezt a jogos román álláspontot képviselni. Sajnos, az előjelek az ellenkezőre engednek következtetni. A kormány legfelsőbb gazdasági tanácsa nemrégiben albizottságot alakított, amely a külkereskedelmi tárgyalások irányításával foglalkozik. Ez az albizottság a napokban tartott értekezletén megállapította azokat a minimális követeléseket, amelyeket a román delegáció a német megbízottakkal szemben képviselni fog.

E feltételek ellen a németeknek aligha lesz kifogásuk. A román kormány-bizottság ugyanis a következő elhatározását szögezte le:

Románia ragaszkodni fog ahhoz, hogy azért a petróleummennyiségért, amely értékben meghaladja a Németországba exportált román termékek összértékének egynegyedét, elvileg erős devizában való fizetést fogunk követelni. Amennyiben azonban Németország azzal válaszolna, hogy nincs erős devizája, abban az esetben Románia el fogja fogadni ezért a többletpetroleumért a fizetést német technikai cikkekben és vegyszerekben, illetve gyógyszerárakban.

Rövidesen számolnunk kell tehát azzal, hogy a német technikai iparcikkek és a német gyógyszerárak még jobban el fogják árasztani a román piacot, mint eddig. És ezt a kétfajta német árut, amely a Harmadik Birodalom tulajdonképpeni exportcikke, Románia aranydeviza értékű petróleummal fogja megfizetni.

ezen cikkekkel való kereskedelemhez külön képzettség vagy előírás nincs, a fűszerkereskedők megszerezhetik ezen cikkekkel való kereskedelem jogát, ha az Iparkamara cég-jegyzésébe felvételük, módosító kérés alapján, a foglalkozási ág megfelelő kibővítését.

Nem érvényteleníthetik a bíróságok a szabálytalan bírságkivonási jegyzőkönyveket. A pénzügyminisztérium rendeletet intézett a pénzügyi igazgatóságokhoz, melyben közli velük, hogy utasította a kormány az illetékes bíróságokat, hatóságokat, hogy az esetben, ha az adó, illeték, vagy vámkiadásai jegyzőkönyveknél a bírói tárgyalásokon alaki hibákat állapítanak meg, ne szüntessék be a vádlott ellen a további eljárást, hanem a hiányos jegyzőkönyvet pótlás végett küldjék vissza annak az eljáró közegnek, mely a jegyzőkönyvet felvette. A kiigazított jegyzőkönyvet visszaküldik a bírósághoz, amely azután köteles érdemileg letárgyalni az ügyet.

Zavarok a cégtáblák után levonandó repülőbéllyeg körül. Augusztus elején a M. O.-ban a repülőbéllyegek lerovása: a vonatkozólag magyarázó rendelkezés jelent meg, mely a cégtáblák után fizetendő bélyegilletékről nem tesz említést. Egyes vélemények szerint ez közvetve azt jelenti, hogy a cégtábla után repülőbéllyeg nem kell leróni. Hivatalos közeg az augusztus 1-i rendeletet csak a korábbi intézkedések egyes pontjainak magyarázatának tekintik és már a korábbi rendeletekben megállapított cégtáblai illeték kötelezettséget ezen újabb rendelet nem változtatja meg.

Vegyi cikkek is árulhatnak a fűszerkereskedők. A hivatalos lap augusztus 10. száma magyarázó utasítást ad az egészségügyi törvény végrehajtási utasításának 404. paragrafusára végrehajtásáról. A rendelkezésben névszerint felsorolják azon vegyi cikkek és ásványvizetek, melyeket a fűszerkereskedők tarthatnak, illetve nem tarthatnak. Minthogy

Anton
Rosenzweig

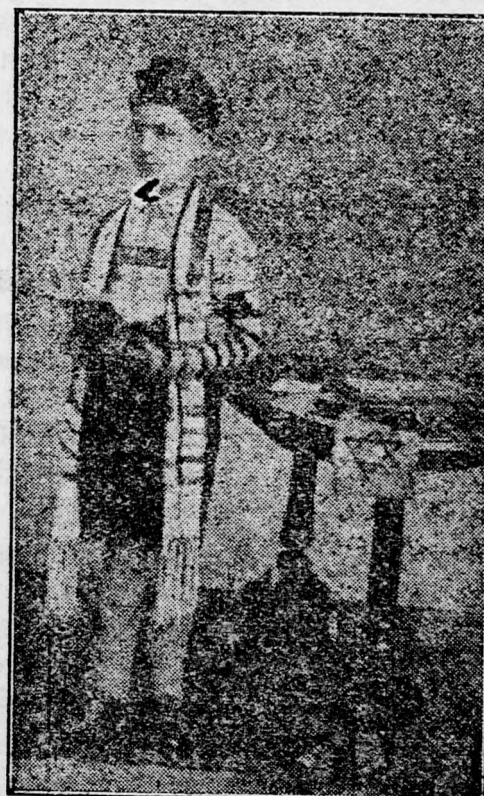
CLUJ, Piata Mihai Viteazul 37-38.

Alapítva 1890.

Héber könyv,
gyapju- és selyem
taleszek,

valamint mindenféle rituális cikkek nagykereskedése.

„Ené Aser”, zsidó szertartási rituális szabályok kézikönyve 10 lej. kapható

אשר ראזענצווייג
ספרים גראסהאנדלונג אונד תליתים
פארבריקטענעדערלאגעHaupt-Niederlage für Transilvanien
der firmaJOSEF SCHLESINGER
Wien-Budapest.

Barmicwah felszerelés: fiúnak való teljes talisz, tefilin és imakönyv összesen Lei 750.—

Eddig 65.000 vagon ubuzát adtak el. A kormány gazdasági tanácsa a befutott jelentésekből megállapította, hogy az ubuza elhelyezése a termelők részéről elég kielégítő ütemben folyik. Hivatalos jelentések az eddig eladott ubuza mennyiségét 65 ezer vagonra becsülik.

Állami borpincéket állít fel a kormány. Közelebről minisztertanácsi jegyzőkönyv jelenik meg, amely a földművelésügyi minisztérium számára 8 millió lej rendkívüli hitelt nyit meg. Ebből az összegből 4 millió lejt a kormány új állami borpincék megnyitására fog fordítani, hogy a bortermés kedvezőbb feltételek mellett való értékesítését megkezdje és egyben a fennmaradó 4 millió lejt e célra forgatókésül fogja felhasználni.

Edward angol király
Romániában

Bucuresti, augusztus 28. A Capitala híradása szerint Edward angol király aki most utban van Isztambul felé és onnan a Fekete tengerre megy, néhány órát fog tölteni a constantai kikötőben.

A francia légügyi bizottság tagjai Romániában

Bucuresti, augusztus 28. A Capitala tudni véli, hogy vasárnap egy órási repülőgépen a fővárosba érkeznek a francia légügyi bizottság tagjai, akik között van Costes, az ismert óceánrepülő és Codos pilóta, aki több világrekordot tart. A gép Moszkvából jön Bucurestibe.

Ungyilkosságot követett el egy szereimes pár

Bucuresti, augusztus 28. Alfons Koch 28 éves magánisztitvisele és a 20 éves Mordinger régóta szerették egymást, de szülei nem akarták beleegyezni házasságkötésükbe. Elmult éjjel szobát béreltek egy szállodában, ott 10—10 pasztilla veronált vettek be. Ma reggel eszméletlen állapotban talált rájuk a szállodai személyzet.

Bucurestiben és Sinaian királyi pályaudvari építenek

Bucuresti, augusztus 28. A Tempo szerint a CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy két királyi pályaudvart építtet. A jelenlegi sinaiai állomást lebontják és helyébe újat építenek külön a királyi család használatára. A rendes vasúti forgalomnak külön hatalmas méretű pályaudvart állítanak fel. Bucurestiben a sinaiaihoz hasonló pályaudvart építenek Mogosiaian.

— Török Erzsébet előadójestje. A katolikus gimnázium dísztermében szépszámu közönség előtt mutatkozott be csütörtök este Clujon Török Erzsébet az Ardealból elszármazott tehetséges budapesti előadó művésznő. Disztingvált, megnyelő jelenség Török Erzsébet, aki kellemes behelző hangon és valóban tehetséget igazoló finomsággal énekelte a Kodály és Bartók átdolgozású székely balladákat, Kádár Imre fordításában pedig néhány román balladát szavait. Előadásának kifejező erejével és az ódon balladák zamatos nyelvezetének érzékeltetésével olyan volt a színpadon, mint egy kétszáz év előtti kuriából kilépett finomművi nipp. Nem csak énekelte, hanem megjátszotta, átélte a balladákat és hangja nyomán a balladák ódon levegőjét is éreztük. Pályájának még csak a kezdetén van ma Török Erzsébet, aki Kelen Hugónak, a neves zenepedagógusnak és népdalgyűjtőnek tanítványa, de azt hisszük, hogy nem sokára, mint be-futott művésznővel fogunk vele találkozni. Szó van róla, hogy a csütörtök esti sikerő való tekintettel Török Erzsébet a közeljövőben még egy estélyt tart Clujon, amelynek műsorán számos jiddis dalt is elő fog adni.

— Kérelem. Valamikor jobb sorsban volt zsidó droguista, ki betegsége miatt teljesen munkaképtelen lett és a legnagyobb nyomorban tengődik, a jószívű zsidó társadalom támogatását kéri. Pénzbeli vagy természetbeni adományokat a kiadóhivatal továbbít.

Schacht dr. boldog, hogy „olyan emberrel beszélhetett, mint Leon Blum”

A német bankkormányzó meg van elégedve utjának eredményével. Göbbels dr. Velencébe repül

Párizs, augusztus 28. (Rador.) Dr. Schacht ma délelőtt 11 órakor felkereste Blum miniszterelnököt, akinél búcsulatógatást tett. A megbeszélés 1 órát tartott. Schacht nem volt hajlandó felvilágosításokat adni az újságíróknak megbeszélése tárgyáról és csupán ennyit mondott: „Hogyan ne lenne valaki megelégedett, amikor olyan emberrel beszélgetett, mint Leon Blum.”

Az újságírók ezután megkérdezték, kielégítik-e általában franciaországi utjának eredményei, mire Schacht ezt mondotta: „Igen elégedett és boldog vagyok utam eredményeivel”. Dr. Schacht ma délután 14.18 órakor Le Bourgetből elutazott Berlinbe.

Dr. Schacht párizsi utját kommentálva, a Deutsche Diplomatische Politische Kor-

respondenz, többek között kiemeli Blum válaszáat, amit Thorez kommunista képviselőnek adott. A lap szerint Blum válasza gyors és méltó válasz volt. Németországban tudomást szereztek róla és tudomásul vették ezt a megértésre valló óhaját. Annál nagyobb megelégedéssel vették ezt tudomásul, mivel pontosan megfelel a német nép álláspontjának, ami nyugati szomszédját illeti. Ha a francia miniszter kiemeli, hogy fáradhatatlanul követni óhajtja a megértés útját, mint államférfi teszi ezt a kijelentését, ez azt bizonyítja, hogy dr. Schacht jelenlegi útja is azt a nagy célt szolgálja, amelynek elérését Németország őszintén kívánja.

Berlin, augusztus 28. (Rador.) Göbbels propagandaügyi miniszter holnap repülőgépen Velencébe utazik.

Francia demars az angol kormányhoz a német katonai szolgálat felemelése ügyében

Gitton kommunista képviselő a hadügyi bizottság összehívását kérte és bizalmat fejezte ki a vezérkarban

Párizs, augusztus 28. (Rador.) Gitton, kommunista képviselő, a kamara hadügyi bizottságának alelnöke kérte a bizottság összehívását. Egyidejűleg a bizottság elnökéhez levelet intézett, amelyben bizalmát fejezi ki a vezérkarban, amely az ország védekezésének fokozása érdekében működik, Gitton emlékeztet rá, hogy a kommunista párt egy milliárd frankos hitel nyitását javasolta sport- és testnevelési, valamint a katonai előkészítő egyletek számára. Ezt azonnal folyósítani lehetne.

Egyidejű táviratjelentés szerint a kamara katonai bizottságának elnöke kijelentette, hogy amíg nem ül össze a minisztertanács, a legutóbbi német gesztus megvitatására, a bizottságot nem lehet összehívni.

Párizs, augusztus 28. (Rador.) Azt hiszik, hogy rövidesen francia demarsot intéznek az angol külügyi hivatalhoz, amelyben felhívják Anglia figyelmét a német katonai szolgálat felemelése folytán előállott európai helyzetre.

Fegyveres antiszemita terrorcsapatok garázdálkodnak Lengyelországban

A lengyelországi zsidóság tragikus megpróbáltatásai

Varsó, augusztus 28. Lengyelországban ismét kiújultak az antiszemita kilengések. Fegyveres nemzeti demokrata terrorcsapat tervszerű támadást intézett Wiszonki-Wipichy zsidólakta városka ellen. Százötven nemzeti demokrata paraszt vett részt a támadásban egy lengyel földbirtokos vezetése mellett. Vezetőjük parancsára 10-15-ös csoportokra oszolva, éjnek idején a zsidó lakosság vagyonának elpusztítására indultak. A városka harminchat zsidó családját felszólították, hogy nyomban ürítsék ki házaikat. A zsidók a szomszédos Bronszk és Cischanovice községekbe vették át asszonyaikat és gyermekeiket. Ez alatt a zsidó házak összes ablakait bezúrták, a zsidó lakások és üzletek herendekedését darabokra törtek, a padlózatot felszakították, sőt a házak fedelzetét is lebontották. Csak másnap reggel érkezett a helyszínre a rendőrség és megindította a vizsgálatot.

Vilnában Szub agudista vezetőt nyílt uccán súlyosan bántalmazták az antiszemita huligánok. Amikor szakállát tépdesték, járókelők jöttek segítségére, akik elkergették a támadókat.

Piawa faluban halálos áldozata volt a huligánok támadásának. Ábrahám Tamsol zsidó lakos családjával ebédnél ült, amikor az ablakon át három lövést adtak le az uccáról a családfőre. Ábrahám Tamsolt megölték a golyók.

Lembergben dr. Eduard Miller zsidó ügyvédet súlyosan megsebesítették a nemzeti demokraták. Piekari Szlonckien zsidó

üzletek és házak ablakait verték be. A vilnai Zawalna uccában a tizenhat éves Ábrahám Gordont borzalmasan megcsönkítették. A Vilna melletti Niemenzsim fürdőhelyen is zsidóellenes kilengések voltak.

Lemberg, augusztus 28. A rendőrség házkutatást tartott a zsidó hitközség irodájában. Elkobozták a könyveket és lepecsételték az irodában talált dokumentumokat. Hatósági rendeletre felfüggesztették a hitközség előjáróságát és kilenc tagu interimális bizottságot neveztek ki, melynek az asszimilációs irányzat képviselői lettek a tagjai. A bizottság élére Weichert bírót és dr. Zirlert, a frontarcosok szövetségének megbízottját állították.

Megbízható, elegáns és olcsók a

Weisz Ernő

szőrme szalon
(Gólya-palota)

készítményei.

Nagy választék a legmodernebb szőrme-
ujdonságokban.

B Minden lépésnél...
A
L

... hodoló pillantások kísérik a szép lábát • Egy finom és elegáns harisnya előnyösen emeli ki vonalait és alakját méltóságteljesé teszi • A BAL harisnya különleges szövés tökéletesen rátapad a lábra és pom-pós formát ad neki.

GBL

Sem német, sem angol befolyás nem érvényesült a görögországi belpolitikai változásokban

Az egész görög nép helyesli a változásokat?

Athén, augusztus 28. (Rador.) A görög távirati iroda jelentése szerint a moszkvai Izvesztia és a londoni Daily Worker című kommunista lapok, kommentálva a görögországi politikai változásokat az első német, a második angol befolyásra vezeti vissza azokat. Az Etnos c. független lap megjegyzi, hogy Görögországban semmilyen befolyás nem érvényesült egyetlen hatalom részéről sem. Görögország éppen ezért az összes hatalmakkal baráti kapcsolatokat fenntartva akar élni. Az Estia

azt írja, hogy a szerencsés görögországi változásokat az egész görög nép egyhangulag helyesli. Görögország írja a lap — kizárólag saját ügyeivel foglalkozik és nem tanúsít érdeklődést más országok belügyei iránt.

Athén, augusztus 28. A görög távirati iroda jelenti, hogy a pénzügyminisztérium határozottan cáfolja azt a hírt, amely szerint a kormány adót akarna kivetni a nemzeti kölcsönök szelvényeire.

Cáfolják a londoni orosz katonai attasé letartóztatását

London, augusztus 28. (Rador.) A londoni orosz nagykövetség közlése szerint a követségnek nincs tudomása Kazimirovics Putna tábornok katonai attasé letartóztatásáról. A lapok ennek dacára azt állítják, hogy mielőtt Putna tábornok moszkvai letartóztatásának híre elterjedt volna, két magasrangú

szovjettisztviselő érkezett Londonba, ahol átvizsgálták a nagykövetség irattárát és két zások okmányt vittek magukkal Moszkvába. Putnát azzal vádolják, hogy kapcsolatokat tartott fenn azokkal, akik a nemzeti letartóztatást terrorista szervezkedést előkészítették.

Mi történt Ciucean?

Cluj, augusztus 28. Tegnap számunkban egy Ciucean átutazott cluj-i szemtanú elbeszélése alapján tudósítást írtunk azokról az eseményekről, amelyek az utóbbi napokban Ciucean történtek. A ciuceai hitközség vezetősége ma telefonon azt közölte velünk, hogy a tudósítás számos pontban eltulozta az eseményeket és több állítása nem fedi a valóságot. Így például nem felel meg a tényeknek az, hogy a cuzista rohamosztagok összerombolták volna a templom berendezését és elégették volna a Széfer Tórárt. Az egész eseményből annyi az igaz, hogy pénteken délután két részeg fiatalember betörte a templom ablakait. A hitközség vezetősége cáfolja azt is, hogy az utóbbi napokban bántalmazták volna a zsidó lakosságot. Ciucean nem történt más, mint ami országsgazerte történik, vagyis szervezik a cuzista kétkinges légiókat és ez egyes zsidó körökben aggodalmat ébresztett.

Mózes Hermann kocsmáros, akiről azt közölte a tudósítás, hogy vendéglőjében cuzista fiatal emberek fizetség nélkül duhajkodtak, ugyancsak annak közlésére kérte fel lapunkat, hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak, mert kocsmájában senki fizetség nélkül nem mulatott és cuzista fiatal emberek

ott annál inkább sem rendezhettek éjszakai mulatozást, mert üzletét már este kilenc órakor zárja.

Minthogy a ciuceai zsidó hitközség különös súlyt helyez a fenti cáfolatok közzétételére, készségesen adunk annak helyet, hiszen cikkünk célja éppen a ciuceai zsidóság helyzetének megkönnyítése volt. A magunk részéről ezillikésnek tartjuk annak ismételt megállapítását, hogy a cikkben elfordult túlzások oka éppen abban keresendő, hogy a cikk anyaga nem ciuceai embertől, hanem átutazó idegentől származik, aki rövid ideig tartózkodott a helységben és nem ismerte eléggé a helyi viszonyokat.

Crystallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA” helyett silány utánzatokat.

Huberman Salzburgban beszél

Tel-Avivról, a zsidó munkásságról, a Kelet felé terjeszkedő zenekultúráról és Toscaniniról

Tóth Aladár, a legkiválóbb magyar zenekritikus tollából, egyik pesti napilapban jelent meg az alábbi tudósítás. Nyilván ennek tulajdonítható, hogy Huberman tel-avivi utjának belső zsidó vonatkozásai csak nagyon tompítottan érkevesülnek az igen érdekes cikkben.

Salzburg, augusztus hó.

Salzburgban — hol most Saljapintól Marlene Dietrichig a művészvilág legkülönfélébb képviselői a „közönség” szerepét játsszák — megjelent a világ első hegedűse, Huberman Broniszláv is. A falstaff legutóbbi előadásán találkoztam vele és ő mingyárt másnap magához hívatott, hogy elmondja mennyi az igazság a palesztinai zenekultúra tevékenységéről szárnyrakelt hírekben. A világhírű művész a Hotel Europeban lakik, helyesebben nem magában a forgalmas modern szállodában, hanem annak egyik kis dependenciájában. Háromszobás régi kis villa, körötte kert: nyugodtabb, csendesebb hely kevés akad ma Salzburgban, sőt a kirándulóktól valóssággal elárasztott városkörnyékeken is. A hegedűjáték királyára azonban ráfér egy kis nyugalom. Feltűnően sápadt és fáradt, csak beszéd közben élénkül fel.

A fáradt Hubermann

— Bizony még nem hevertem ki az elmúlt szezon fáradalmait. Ki vagyok merülve, mint minden művész, aki nem ismeri a rutint, a lazítást. Mert én mindig, minden alkalmammal újra és teljesen átfelelem azt a muzsikát, melyet megszólaltatok és ez bizony igénybeveszi az idegeket. Másrészt azonban így sohasem unom meg az előadott műveket. Ugy vagyok velük, mint a szép tájakkal, melyeket mennél többször látok, mennél inkább otthonomnak érzek, annál jobban szeretek és melyeket annál jobban megérek, minél jobban bennük élek. Egyre elválaszthatatlanabbul hozzám nőnek és én boldogan növekszem bennük.

— Hogy mit jelent nekem a művészi megnyilatkozás, azt csak most láttam igazán, amikor pedagógiai munkásságom a bécsi konzervatóriumon egyre erősebben korlátozott a művészi hivatás teljesítésében. Már októberben kijelentettem az osztrák kultuszminiszternek, hogy nem bírom folytatni tanári működésemet, mert érzem, a pódiumon mégis csak többet adhatok magamból embertársaimnak, mint a tanteremben. Lemondásom oka azt hiszem, annyira természetes, hogy nem tudom megérteni azokat, akik politikumot keresnek benne vagy éppen összefüggésbe hozzák távozásomat a palesztinai zeneéletben vállalt szereppel.

A palesztinai munkásság dicsérete politikamentesebb ember nem létezhetik nálam. Mert az igazán nem nevezhető politikának, hogy a rendelkezésemre álló erővel egy harmonikus, a nemzeti kultúrát boldogan és békésen átfogó és felülről emberiségért küzdök. Hiszen ilyen küzdelemhez a politikának, különösen ama politikának eszközei-fegyverei, sajnos, teljesen alkalmatlannak. Hogy miért harcolok művész létemre, mint magánember is? Nos azért, mert nézetem szerint ma az egymással farkasszemet néző, állig felfegyverkezett nemzetek és érdekcsoportok világa egyenesen rákényszerít erre a küzdelemre minden becsületes embert.

Hasonlóképpen természetesek, tisztán humánusak és politikamentesek tel-avivi terveim indítékai is. Tel-Avivban olyan műveltségre szomjas, lelkes és intelligens közönség fogadott, amilyennel Bécsen és Budapesten kívül talán sehol sem találkoztam. A különbség egyrészt a bécsi és pesti, másrészt a tel-avivi közönség között csak annyi, hogy az utóbbinak zöme nem a középosztálynak, hanem a munkásságnak köréből kerül ki. Mikor Palesztinában először, még kezdetleges művészi eszközökkel előadták Haendel „Juda Makkabean” oratóriumát a hangverseny hét szer kellett megismételni. És a nézőteret öt estén teljesen a munkásság töltötte meg. Különös, egészen különös ez a palesztinai munkásság! Mikor a munkánélküliség veszedelme fenyegetett, a munkában levők saját keresetükből összeadtak egy nagyobb pénzalapot, melyből azután munkakalkulákat teremtettek munkanélküli társaikkal. Nos, ebből az alaptól most ezer fontot ajánlottak fel egy megfelelő nagyobb koncertterem építésére. Kérdem: nem érdemli-e meg az ilyen közönség, hogy hozzájuttassuk legelsőrendű zenéhez?

Zenekultúrát a Keletnek

— És miközben Palesztinában ilyen munkára szomjas tömegek fogadtak, az alatt Európában azt kellett látnom, hogy a politika kitűnő zenészek százait fosztotta meg kenyérüktől. Vajon nem volt-e magátólérte-

tőd gondolat, ezekből az állástalan zenészekből legelsőrendű zenekart szervezni, még pedig ott, ahol zenében a legnagyobb keresletet találtam: Palesztina fővárosában? Ez nem zsidó érdek, hanem általános európai érdek. És mivel Európában nem csupán zsidó zenészek veszítették el állásukat, a tel-avivi zenekarban sem pusztán zsidó muzsikusok ülnek a pulpitusoknál. Első hangversenyünk digence: Toscanini, első szólisták: Adolf Busch. Tehát két keresztény művész. Toscanini mellett Dobrowen és Fridberg fogja vezényelni a zenekart. Az utóbbi kézzel elő Toscanini műsorait is.

Toscanini nyolc hangversenyt vezényel. Négyet palesztinai városokban, négyet pedig Egyiptomban, ahová a tel-avivi zenekart már meghívták vendégszereplésre. Ezek a vendégszereplések remélem kiterjednek csakhamar a Földközi tenger keleti részének többi városaira is, mindenekelőtt Athénra, ahol újabb szinten óriási a zenei érdeklődés.

Részint ezek az egyrészt humánus, másrészt általános zenekulturális elgondolások is vezettek engem a tel-avivi zenekar megszerzéséhez és ezeknek az elveknek alapján válassza Toscanini is a palesztinai zenekar első hangversenyének vezénylését. Megjegyzem, valótlank azok a hírek, melyek szerint én azért jöttem most Salzburgba, hogy tárgyalásokat folytassak Toscaninival. Tárgyalásra nincs is szükség, hiszen Toscaninival már régen megegyeztem még Newyorkban. Azt is elmondhatom, hogy a megegyezés sokkal könnyebb volt, mint azt bárki képzelhette. Összintén szólva, még álmolni sem mertem volna arról, hogy a világ első karmesterét egy utonczenekar vendégdirigensének hívjam meg. Először csak Toscanini erkölcsi és anyagi támogatását kértem. Ezt ő azonnal megígérte és vállalkozott rá, hogy jótékony-célú hangversenyt vezényel Newyorkban a tel-avivi zenekar anyagi támogatására. „No és ezenkívül hogyan lehetnék még segítségükre?” — kérdezte azután és valóssággal maga invitált arra a merészségre, hogy öt egy palesztinai vendégszereplésre invitáljam!

Es ugyanilyen páratlan szívességgel és önzetlen nemességgel könnyítette meg nekem a vendégszereplés részleteire vonatkozó megállapodást is.

Hubermann Toscaniniról

— Ha tehát most Salzburgba jöttem, — nem Tel-Aviv zenekarának kedvéért jöttem ide, hanem igenis: Toscanini kedvéért. Azaz nem tárgyalni akarok Toscaninival, az emberrel, hanem hallgatni akarom Toscaninit, a művészt. Mert sokszor hallottam már ugyan vezényléseit, de természetesen még mindig nem elégszer. Karmesterpálcaja hatalmát Párizsban ismertem meg, hosszú évekket előtűnt, a Metropolitan Opera vendégjátéka alkalmából. Toscanini akkoriban még nem volt olyan világhíresség, mint ma. Engem sem ő vonzott az előadásra, — a „Manon Lescaut”-t játszották — hanem Caruso, akit annyira szerettem és becsültem, hogy ahányszor tehettem, mindig meghallgattam. Az olasz kantilénák utóérhetetlen énekese akkor is csodálatosan énekel és mégis: egyszerre csak azon vettem észre magamat, hogy elfelejtkezem Carusóról, énekeseiről, színpadról és fantáziámról, egész belső lényemet ellenállhatatlan erővel ragadja magával a zenekar, a zene együttes sohanemhallott fényre, harmonijára, szépségére és kifejezőerejére. Rabul ejtett Toscanini karmesterpalcájának varázsa.

Toscanini művészete sokkal nagyobb, komplikáltabb és egyúttal elementárisabb, semhogy így improvizáltan jellemezni lehetne. Csak két művészi mozzanatra szeretném vele kapcsolatban felhívni a figyelmet. Az egyik Toscanini interpretációjának hatalma, klasszikusan olasz formai zártsága, melyet nagyon helytelenül néha „megkötöttségnek” neveznek. Nézetem szerint Toscanini ugyanolyan szabad poétalélek és művész fantázia, mint minden nagy muzsikus. A különbség csak az hogy csak nagyon kevés, ma talán egyetlen művész sem tud annyira logikus lenni a szabadságokban, mint ő. Ritenutói, rubatói, dinamikai és klorisztikus

MEGNYILT!
BERKOVITSNÉ
(Oradeáról)
orth. kóser étterme
BUCUREȘTI,
Str. Lipsani 7. Galeriis Lafayette mögött

hatásai annyira természetesek, hogy bennük szinte a természeti törvény megmáshatalian hatalmát éreztük.

A másik megjátszom arra a sokat emlegetett szuggesztív erőre és határozottságra vonatkozik, mellyel Toscanini megvalósítja elképzeléseit a zenekaron. En tudok parancsolni a hegedűmnek. De a hegedű mégis csak más, mégis csak engedelmesebb anyag, mint egy száztáru, százfélé emberalanyból álló zenekar. Toscanini azonban úgy parancsol zenészeinek, mintha hegedűhurok, vagy zongorabilentyűk volnának. Ez nem pusztán a hatalmas szuggesztív első műve. Hanem méginkább a kiadott parancs roppant belső igazságának a zenész lelkét teljesen betöltő és azonnal meggyőző hatalma.

Mással: Toscanini azért tudja ilyen egészen a legkisebb részletekig megvalósítani szándékait, mert előzőleg egészen, a legkisebb részletekig magáévá tette a partitúrát, a műalkotást, a zeneszerző szellemét. Mert virtuozitása nem önkényes-játékos szemfényvesztés, hanem igehirdetés, melyet az Ige teljes megértése, átélése, magabafogadása előzött meg. Parancsai ellenállhatatlannak, termékenyek, a zenész és közönség lelkében azonnal megfogamzanak, mert a muzsika belső parancsait tolmácsolják. Az előadóművészet különféle tehetségeket követel, a közügyességtől a memóriáig sokféle erény egyesül benne. De mindezeknek a tehetségeknek hatalma semmi ahhoz a legfőbb hatalomhoz képest, melyet az előadó művész a zeneszerző lelkéből, az előadott mű teljes megértéséből és átéléséből merít. Ennek a hatalomnak páratlanul teljes birtoklása avatja Toscaninit ma a karmesteri dobogó királyává.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy sor 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbéteget mellékelve van.

Jobb orth. család elfogad fiatalembert, esetleg középiskolai tanulót teljes ellátással. Reg. Ferdinand 53 I. e. ajtó 6.

Öldevelés hegedűtanárnő órákat ad. Molnárné, Str. Bucovina 16.

Két fiatalembert kóser koszt és teljes ellátást kaphat különbejáratu szobában, fürdőszoba használattal. Ugyanott három gimnázista teljes ellátással felvétetik, Fránkelné, Str. Baritiu 16.

„Cristál fürdő” teljesen ujjonnan átrenoválva mindennap gőzfürdő d. e. férfiak, d. u. nők részére. Péntek és ünnepnapok előtt egész nap férfiaknak. Már reggel 5 órától nyitva. Allandó meleg reggeli Mikve. Dubalarilor 3-4.

Két diák vagy gimnázista teljes ellátást kaphat Ernster Józsefnél Decebal 20.

Azonnalra keresünk zsidó akcióhoz állandó munkára ügyes akvizitőröket. Megfelelés esetén fixfizetés. Egyenlőre 100 lej napidíj. Jelentkezők adják le címüket a kiadóhivataltal.

Uricsalád elvállal teljes ellátásra két középiskolai tanulót. Str. Berthelot 6, földszint balra.

Csinosan és elegánsan butorozott különbejáratu szoba kiadó. Str. Andrei Muresan 11. I. emelet.

Gyermekszertető mindeneslányt keresek Reg. Ferdinand 59. Gratz.

20 éve fennálló óras-ékszerüzlet berendezéssel áru nélkül átadó. Lecker, Hațeg.

Gyakornokot román, német, magyar nyelvtudással alkalmazunk. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gyárvalalat” jellegre.

Allandóan kitűnő, izletes ételek kaphatók Mandulané éttermében (C. Regele Ferdinand 3, I. em.) kihordásra is. Abonenseknek, átutazóknak kedvezmény. Ugyanott Singer varrógépet használatra kapható.

Belváros közelében 2 szobás komfortos földszintes, lehetőleg kettes lakást keresek november 1-re. Gratz, Reg. Ferdinand 59.

A legízletesebb vegetárius ételek a Schwartz Ignác vezetése alatt álló „Flóra” vegetárius étteremben kaphatók. Rendkívül olcsó abonoma árak: 3 fogásos ebéd 20 lej, vacsora 12 lej. Str. Gherescu 7. (Kereskedelmi Akadémia során.)

3 fogásos kóser ebédet 20 lejért kaphat az ujjonnan megnyitott kóser bodegában Regina Maria 12 szám alatt. Bejárat a Gheorghie Dina felé.

MINDENKINEK!!!

Szörzmeszükségletét, valamint bunda átalakítását, javítását olcsó nyári áron Mandelbaum szűcsnél szerezze be. Reg. Ferdinand 20. Legújabb modellek megérkeztek.

Alkalmi vétel. Letcan forgalmas helyen 2 nagy üzlethelyiségből, 3 szoba konyhából álló sarokház, pince, csür, istálló, gyümölcsösrel olcsón eladó. Értekezni: Bayer Ileana.

Keresek 15 éves diáklányom részére jobb zsidó családnál teljes ellátást zongorahasználatl. Diáklányos család előnyben. Címeket a kiadóba kérek.

Kiadó novemberre napos oldalon három vagy négyszobás modern lakás. M. Viteazul 39. Háztulajdonosnál.

Jobb zsidó házból való iskolásgyermekek teljes ellátásra elfogadok. Fürdőszoba- és zongorahasználat. Rosenthalné, M. Viteazul 10.

Keresek azonnali belépésre románul beszélő, szerény igényű, jó megjelenésű, csinos eladónőt. Konfekcióban jártas előnyben. Ugyanott tanulólány felvétetik. Memorandumai 1.

Izraelita családnál két urileány lakást kaphat. Pollatsek, Str. V. Stroiescu 3.

Uricsaládnál két hivatalnok vagy diákleány lakást és teljes ellátást kaphat. Értekezni Electrovox üzletben Str. Regina Maria 3.

Izraelita családnál két vagy három gimnázista fiú lakást és teljes ellátást kaphat. Szükség esetén instruktor a háznál. Guttman Cluj, Str. Episc. N. Ivan 7.

Gimnázista leányt vagy fiút teljes ellátásra elvállal ort. család iskolához közel, zongorahasználat. Cim: Barițiu 10, emelet.

Felkészül venne 35 éves jószituált felület kereskedő vidéki életet kedvelő 25-30 év közötti izr. urileányt, aki megértő és hűséges feleség lenne. Fényképpel és őszinte életrajzzal ellátott levelet kérem a kiadóba „Hozomány nem fontos” jellegre.

Urileánykát vállalnék teljes ellátásra. Zongora- és fürdőszobahasználat. Érdeklődni: Helios, Str. Paris 38. Telefon 682.

Két középiskolás zsidó fiugyermek zsidó családnál teljes ellátást kaphat. Regele Ferdinand 70. Kohn.

Középiskolai tanuló teljes ellátást kaphat ort. uricsaládnál Reg. Ferdinand 107. Fűszerüzlet.

Örökre adnám egészséges, értelmes négyéves fiugyermekemet jószituált gyermektelek családnál, ahol jövője biztosítva lenne. Megkereséseket „Örökre fogadom” címmel a kiadóhivatal továbbít.

36 éves diplomás nő szép ingatlannal és havi 10.000 lej jövedelmező vállalattal keres kizárólag oradeai intelligens és megfelelő jövedelmező bíró férjet. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő irodánál Cluj, Calea Reg. Ferdinand 116.

Férfidivatüzletekben egész Ardea területén jól bevezetett utazó reprezentáns megjelenséssel kerestetik. Biztos egzisztencia. Ajánlatokat „Tresco” céghez Targu-Mures, Căsuța postala 93.

Iskolásgyermekek teljes ellátásra 1000 lejért elfogad jobb zsidó család. Lázárné, Reg. Ferdinand 89.

Paplan, matrác, párna saját készítményekkel legolcsóbban, nagy választékban „Trousseau” kaphatók Cal. Marechal Foch 10. Toll tisztítását, paplan, matrác átalakítását olcsón vállalom.

Ort. vallásos családnál 3-4 iskolás jobb fiú olcsón kaphat teljes ellátást. Jakobovits, Str. Barițiu 28.

Butorozott uccai szoba fürdőszobával két urinó vagy diáklány, esetleg házaspár részére kiadó. Regina Maria 12, II. em.

Tel-Av...
gások...
élet...
születés...
szinreho...
Benjami...
nyelven...
A pró...
ától át...
zés ug...
kölcsonz...
a gettóba...
ánitatab...
meg az...
életét él...
kürt...
Legalább...
sz amb...
nem a g...
ra nem...
rabot As...
jába clo...
A pale...
kesedik...
közvetlen...
denciájá...
dezés re...
zott ki...
való ind...
erdőben...
sok erős...
Margalit...
el nagy...
jét, Senc...
stein ját...
pátoszt...
amelyek...
is eredet...
ponálta.

— Bár...
munkáso...
ben kész...
viszonya...
ban több...
béremel...
éleződött...
adók köz...
nyal ford...
ügyük k...
légi insp...
kilenc ó...
ze, am...
főnyi fe...
adók 42...
munkaig...
sikerül k...
az ellent...

— A k...
vel fog...
kongress...
Telegrap...
közlebbi...
resszusor...
propagan...
lesz, az...
élnék.

— Az...
kezelésén...
zetes „E...
megbizha...

— Ez...
tik: Nev...
tőcsát fel...
ségében...
a terület...
ott aran...
nem nag...
ban már...
végül m...
dollárt k...
megigért...
2000 doll...
mosolyog...
ugyan a...
volt győz...
kant és...
George A...
kérte az...
nyászati...
mági eln...
tását, paplan, matrác átalakítását olcsón vállalom.

HIREK

Mendele-bemutató Tel-Avivban

Tel-Aviv, augusztus 28. Az állandó zavarások ellenére a palesztinai héber művészeti élet tovább folyik. Mendele Mocher Szeformin születésének száz éves fordulójára alkalmából szünetelték a nagy zsidó humorista „III. Benjamin” című színművét, amit az író két nyelven, héberül és jiddisül írt meg.

A próbák után itélve a darab héber előadásától áttűtő siker nem igen várható. A rendezés ugyanis az eredetivel eltérő tendenciát kölcsönzött a darabnak. Mendele alakjai még a gettóban gyökereznek, annak lelkivilágában, áhitatában és pátoszában. Benjamin és Sender még az Agada, a Talmud és a Biblia álméletét élik, a Mensiást várják, hogy a nagy kiált megzóljon és jöjjön a megváltás. Legalább is meghalni Erec Jiszraelen! — ez az ambíciójuk. Nem harcosok, nem pionírek, nem a gyakorlati emberei. De a héber színpadra nem ilyen irányzattal dolgozta át a darabot Aschmann, aki az egyes szereplők szájába cionista programszólamokat ad.

A palesztinai kritika ezért nem nagyon lekeddik a darab mostani formájáért. Izesebb, közvetlenebb és művészebb lett volna, ha tendenciáját nem bolygatják. Azonban a rendezés rendkívül sok hatásos momentumot hozott ki a darabból. Különösen a nagy utra való indulás jelenete, a kisérletek játéka az erdőben és a beszélgetés a fürdőben alkalmosok erősebb hatások elérésére. A főszerepet Margalit játssza, aki „Svejk” alakításával ért el nagy sikereket az Ohel-színpadon. Kisérletét, Sendert Sch'Chori játssza kitűnően. Einstein játékában a kritika kifogásolja a túlzott pátoszt. Dicsérik továbbá a díszleteket is, amelyeknek mestere Jizchak Fränkel, ezuttal is eredetit produkált. A zenét M. Lavri komponálta.

Bérmozgalomba kezdtek a cluji festőipari munkások. A festőipari munkások már régebben készültek meglehetősen alacsony bérvizonyaik feljavítására. A munkaadók azonban több ízben visszautasították a munkások béremelési igényeit. A napokban aztán kiéleződött a viszony a munkások és munkaadók között, úgyhogy a munkások beadvánnyal fordultak a munkügyi inspektorátushoz ügyük kedvező elintézésé végett. A munkügyi inspektorátus szeptember elsején reggel kilenc órára egyeztető tárgyalást hívott össze, amelyen bizottság fogja képviselni a 230 főnyi festőipari munkásokat, míg a munkaadók 42 mesterral képviseltetik magukat. A munkügyi inspektorátuson remélik, hogy sikerül békés tárgyalás keretében elsimítani az ellentéteket és nem kerül sor sztrájkra.

A külföldön élő német kisebbségek ügyével fog foglalkozni a náciok müncheni pártkongresszusa. Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini értesülése szerint a legközelebbi müncheni nemzeti szocialista kongresszuson a főkérdés a nemzeti szocialista propaganda és a német kisebbségek ügye lesz, amelyek a birodalom határain kívül élenek.

Az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél reggelként 1-1 pohár termézetes „Ferenc József” keserűvíz abszolút megbízható hashajtó. Az orvosok ajánlják.

Ez aztán szerencse! Newyorkból jelentik: Nevada állam egyik kis falujának szatocsát felkereste egy aranyás és végső szük-ségében 4000 dollárért megvételre kínálta azt a területet, amelyet egy év előtt vett, mert ott aranyat remélt. George Austin eleinte nem nagyon hajlott az alkura, mert Nevadában már sokan ráfizettek az ilyen vásárra, végül meggyeztek, úgy hogy a szatocs 500 dollárt készpénzben nyomban kifizetett és megígérte, hogy további négy részében még 2000 dollárt fizet. Az aranyás jókedvűen, mosolyogva távozott, mert tényleg talált ugyan aranyat a kérdéses helyen, de meg volt győződve, hogy csak szegény úrra bukkan és a felszín alatt már nem lesz arany. George Austin első dolga az volt, hogy felkérte az Egyesült Államok legkiválóbb bányászati szakértőjét, Hoover volt köztársasági elnököt, hogy mondjon szakvéleményt az aranytelepről. Hoover megvizsgálta a telepet és azt tanácsolta a nevadai szatocsnak, hogy ne adja el semmi pénzért, mert gazdag aranybánya jutott a birtokába. Hoover kijelentette, hogy ha Austin mégsem akarja maga kibányászni az aranyat, ő hajlandó a földért 1 millió dollárt fizetni készpénzben. Austin megfogadta a volt köztársasági elnök tanácsát és nem adta el a bányát, jőlehet azóta egy társaság már 10 milliót kínál érte. A derek szatocs csak úgy fiat társaságában, a legprimitívebb eszközökkel napl 800 dollár értékű aranyat hoz a napvilágra.

Ki nem szeretné, hogy mindig egészséges legyen?

Ha gyomorban szenved, göröcsök kínozzák, álmatlan éjszakái vannak, fáradt, munkaképtelen, ezen tünetek ellen közzismert a világhírű amerikai

GASTRO D.

gyógyszer. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 130.— lej utánvétellel Császár gyógyszerárban Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Többször rálőtt nővére a jussért. Caracalból jelentik: Alex. Ivancea ottani fiatalember tegnap összevetett hűgával, mert apjuk végrendeletében több földet hagyott leányára, mint fiára. A fiu követelte nővére-től, hogy egyenlően osszák meg a birtokot, a leány azonban ellenkezett. A fiu ekkor revolvert rántott és több lövést adott le testvére. A leányt súlyos állapotban kórházba szállították.

Az angol kormány közzétette az angol-egyiptomi megegyezés szövegét. Londonból jelentik: A kormány közzétette az angol-egyiptomi megegyezés szövegét, ami ezelőtt két nappal írtak alá.

A román tengerészeti iskola növendékeinek látogatása Isztambulba. Isztambulból jelentik: Az Lt. Comandor Stighi Eugen ágyunaszád ideérkezett Margineanu kapitány parancsnoksága alatt, fedélzetén a constantai tengerészeti iskola és a román királyi tengerészeti szakiskola növendékeivel, Stojanovici főhadnagy parancsnoksága alatt. A diákok tanulmányuton vannak. A követség tegnap fogadtatást rendezett tiszteletükre, ma megko szorúzzák a török függetlenségi emlékművet, majd szombaton reggel folytatják utjukat az Egei tenger felé.

Házasság. Pál Ibolya (ifj. Pál Márton leánya.) Cluj és Hauer Károly Oradea f. hó 30-án, vasárnap d. u. 4 órakor tartják Clujon str. Paris 32 alatt esküvőjüket, melyre ismerőseiket, rokonait és barátait ezuton is meghívják.

A jugoszláv kormány nagyszabású motorizálási programja. Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány széleskörű motorizálás lehetőségeit tanulmányozza. E célból le fogja szállítani, sőt el fogja törölni a motorizált közlekedési eszközök behozatali vámilletékeit.

Az életmentő ló. Brünnből jelentik, hogy egy délmorvaországi községben olyan életmentés játszódott le, amelynek hőse egy ló volt és amelynek körülményeiből valószínű, hogy a ló nem véletlenül, hanem saját ösztönére hallgatva tette azt, amit tett. Egy gazdasági béres usztatni vitte gazdájának lovait. Felült az egyik ló hátára és belovagoit a folyóba. A ló néhány perc múlva uszni kezdett és a béres lecsuszott róla. A vízbe esett fiu nem tudott uszni, a folyó sodra magával ragadta és a kétségbeesett ember éleveszélyes helyzetében hangosan kiáltott segítségért. A ló meghallotta kiáltásait és nyomban odauszott hozzá. A fuldokló béresnek még volt annyi ereje, hogy megragadja a ló farkát. A ló erre a part felé fordult és lassan, de egyenesen kiuszott vele. Amikorra a község közelben tartózkodó lakosai odaértek, már csak annyi dolguk volt hogy mághoz térítsék a partra vonszolt legényt.

Luther Márton ezer leszármazottjainak családi összejövetele. Lipséből jelentik: Erdemes családi összejövetel volt a minap a közeli Zeiths városkában. Itt tartotta összejövetelét a Lutherista-Egyesület, amely nem más, mint Luther Márton leszármazottjainak tömörülése. A családi összejövetel alkalmából rendezet* ünnepekre a világ minden tájáról Luther Mártonnak több mint ezer leszármazottja sereglett össze.

Eljegyzés. Bayer Irénke, Iléanda és Heisikovits Manó Tg.-Mures jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Házasság. Löwy Lili és dr. Katzer Ödön f. hó 30-án, vasárnap d. u. fél 3-kor tartják esküvőjüket a Paris ucai nagytemplomban. Ismerőseiket és barátait szívesen látják.

Poel-Hadati szervezet ezuton értesiti tisztelt tagjait, hogy szombaton délután 6 órakor, Cal. Decebal No. 16 alatt lévő szervezeti templomban mincha ima keretében, szónoki tehetségéről jól ismert, a vallásos cion gondolat közismert harcosa ráv Klein Eliáhu tanár, fog Péreket előadni, melyre tisztelt tagjait ezuton meghívja. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Sírköavatás. Néhai Nirenfeld Simon f. kereskedő sírköavatása f. hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz megtartva az új ortodox zsidó temetőben, amelyre rokonokat, jóbarátokat és ismerősöket ezuton hív meg a Nirenfeld család.

Orvosi hír. Dr Hamburg József szemorvos külföldi utjáról hazatért és újból rendel.

Ügyvédi hír. Rosenfeld Sándor ügyvéd az „Uj Kor” szerkesztője, Timisoarán ügyvédi irodáját megnyitotta III. Piata Plevnei 3. szám alatt. Telefon 22—89.

Hymen. Rezi Steiner Crasna und I. Mose Goldstein Aghires, empfehlen sich als Verlobte.

Eljegyzés. Herz Blanka Margita és Kaufmann József Cluj jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Hirdetmény. Templomunk bérüléstulajdonosait tisztelettel értesítjük, az elmúlt évi ülőhelyeket csak folyó évi szeptember hó 6-án este 7 óráig tartjuk fenn. Kérjük, hogy ezen határidőn belül igényeljék az egylet titkári hivatalában (str. Gherorgha Baritiu 16) annál is inkább bejelenteni és jegyeiket kiváltani sziveskedjenek, mert későbbi jelentkezéseket, az idei Selichot rövidségére való tekintettel, nem vehetünk figyelembe. — Egyben értesítjük t. templomátogatóinkat, hogy ezidén egy — minden igényeket kielégítő — kitűnő baáltefilót szerződtettünk a nagyünnepekre. A Poale Czedek” elnöksége és templombizottsága.

GINHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGO MUSORA:

Ma, szombaton két attrakció: I. A teljes hosszúságú egyetlen valódi Olimpia-film egyrészen elejétől végig. II. Aki a montecarlói bankot robbantotta. Ronald Celman premierságere. Olcsó nyári hely-árak. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20 órakor.

OPEA MOZGO MUSORA:

Csütörtök, péntek, szombat, vasárnap, 27, 28, 29 és 30-án: A téli szezon legnagyobb filmje: Karenin Anna. Főszerepben: Greta Garbo.

EDISON MOZGO MUSORA:

Világvárosi műsor! Két film és egy attrakció román és magyar feliratokkal: I. Lángol a Volga. Orosz dráma. Inkisioff, N. Kovasoko, A. Prejan Tourjansky rendezése. II. Hamlet a leánynevelőben. Patt és Patachonnal. Másfélórás nevető orkán. III. Popescu V. művészi produkciója. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9.

A MUNKAS MOZGO MUSORA:

Szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órakor világvárosi műsor: I. Gyilkosság a fedélzetén. Tengerészdráma. Főszerepben: Robert Taylor. II. Fel a kezekkel. Izgalmas cowboydráma. Főszerepben: Georg O'Brien. III. Guslear orosz kozákkórus 16 tagja koncertezik. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

RADIO MŰSOR

Szombat, augusztus 29.

Bucuresti. 6: Marcu zenekar. 8.35: Jazz. — 9.45: Zenekar.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemezek.
11: Hírek. 6.40: Tárogató. 7.30: Szalonzene.
Droitwich. 7.30: Jazzdalok. 8: Katonazene.
11: Hangverseny. 11.50: Szalonzene.
London. 7.45: Salisburg hegedűművésze. 9: Hangverseny. 10.30: Angol dalok.
Bécs. 25: Lehár: Az eszményi férj, ope-rett.
Párizs. 9.25: Donizetti: Lammermoori Lucia, opera.
Strasbourg. 6.15: Rádiózenekar.
Varsó. 7.23: Szalonzene. 6: Szórakoztató zene. 8: Hangverseny. 10: Kowalski cselőművész játéka.
Riga. 8.15: Szimfónikus hangverseny.
Milano. 9.40: Cilea: Az arlesli leány, háromfelvonásos opera.

Comunitatea Izr. Ort. Autonoma din Cluj.

No 610—1936.

Hirdetmény nagytemplomi, Sasz Chevra és iskola-imaházi ülések bérlete tárgyában!

Figyelemztetjük mindazokat, akik a múlt évben a Str. Parisban lévő nagytemplomban és a Str. T. Vladimirescuban levő Sasz Chevra templomban bérletet ülést és ezen bérletüket ezidén is fenntartani óhajtják, hogy ezt legkésőbb f. é. szeptember 9-ig megújítani, illetve ebből szándékukat a hitközség titkári hivatalában bejelenteni sziveskedjenek, mert ennek elmulasztása esetén az ülések a régi bérletre való tekintet nélkül szabadon lesznek kiadva. Tekintve, hogy ezidén csak négy szelichosz nap előzi meg a Roshasonot, a régi bérletek nem tarthatók fenn tovább, mint szeptember 9-ig. A Str. Bertheloton levő iskola-imaház ülésbérleti szeptember 11-ig jelenthetik be bérletük fenntartását a hitközség titkári hivatalában. Vasárnap, szelichosz első napjától kezdve az ülések, amelyekre a régi bérletük nem jelentették be elővételi igényüket, szabadon lesznek kiadva. Egyben figyelmeztetjük azokat, akik egyleti vagy magán-imaházban vesznek ki üléseket, hogy csak oly imaházban bérlejenek ki ülést, amely felmutat hitközségi engedélyt, mert a hitközség az engedélyt nem nyert imaházakat hatóságilag le fogja zárni és utolsó pillanatban nem lesz módjában a közönségnek, hogy más bérletet váltson.

Cluj, 1936 augusztus hó 28-án.

Az imaházügyi bizottság

Nagy vihar pusztított a Balti tengeren. Varsóból jelentik: A lengyel partok mentén, a Balti tengeren hatalmas vihar pusztított. Több halászhajó súlyos sérüléseket szenvedett.

Közöltesse

ujévi üdvözlését

az UJ KELET

ROSHASANAI

számában.

amely rendkívül gazdag tartalommal, szeptember 17-én jelenik meg. Ily módon jókívánságai eljutnak minden rokonához, ismerőséhez és üzletfeléhez és egyuttal támogatja a Keren Kajemetet is, a palesztinai földvásárlás alapját. A közlési díj kevesebb, mint amennyibe a névjegyek és borítékok, valamint a szétküldés postaköltsége kerülnének.

Egyszerű üdvözlés, folytatólagosan közölve — — — — — 30.— lej
Egyszerű üdvözlés, külön sorban — — — — — 50.— lej
Egyszerű üdvözlés, külön szöveggel — — — — — 100.— lej
Nagyalakú keretes üdvözlés üzletek, vállalatok, egyesületek részére 250.— lej

Küldje be üdvözlése szövegét és a megfelelő összeget (postabélyegben is) vagy közvetlenül a kiadóhivatalban, vagy vidéki fiókkiadóhivatalaink és megbízottaink bármelyikéhez.

UJ KELET Legújabb hírek

Az olasz kormány ma életbeléptette a Spanyolország felé irányuló fegyver kiviteli tilalmat

Olasz és német lapok a semlegesség megszegésével vádolják a francia kormányt

A Stefani olasz távirati iroda híradsága szerint francia részről, ellenére az éppen a franciák részéről javasolt semlegeségi javaslatnak, Franciaországból nagyszabású fegyverszállítások történtek a spanyol kormány javára.

A Giornale d'Italia szerint, ha a hírek igazak, akkor a francia kormánynak nem lett volna szabad ismert előterjesztését a semlegességre vonatkozólag megtenni. Ugyanigy irnak a Tribuna és a Tevere című olasz lapok is.

A francia fegyverszállításokkal kapcsolatban hasonló hangnemben ír a német sajtó is, így a Berliner Lokalanzeiger, a Börsenzeitung, az Angriff és a Völkischer Beobachter is. Ezek a német lapok azt hangoztatják, hogy német politikai körökben nagy csalódást keltett a semlegességet indítványozó Blum-kormány tudatos, vagy ha nem tudatos, akkor gyengegéget eláruló eljárása.

A francia jobboldali lapok az olasz és német lapokkal egyetértően azt írják, hogy tegnap ismét két új típusú francia bombavető repülőgép indult Barcelonába és pedig Cöt miniszter egyenes utasítására. Az Echo de Paris szerint az a tény, hogy a spanyol kormánycsapatoknak kevés a municiójuk, még nem jogorví fel senkit sem arra, hogy segítséget nyújtson nekik és megszegjen egy megállapodást. A Le Temps a francia fegyverszállításokat különösen azért tartja súlyosnak, mert

azok Schacht dr. Párizsban való tartózkodása idején történtek.

Egyébként, mint Párizsból jelentik,

a francia kommunista párt politikai tanácsa tegnap ülést tartott, amelyen nyíltan követelte a Spanyolországgal való kereskedelem helyreállítását és ennek kapcsán a hadianyag-szállítás szabadságát is.

Egyidejű genfi jelentés szerint Rosenberg, a Népszövetség szovjetorosz másodtitkára lemondott állásáról, mivel a szovjetek madridi nagykövetségét nevezték ki, ahová már tegnap meg is érkezett. Lemondását, mint Avenol főtájtár közölte, elfogadták.

A késő délutáni órákban érkezett római jelentés szerint

Olaszországban ma életbe léptették a Spanyolország felé irányuló fegyver-kiviteli tilalmat.

A tilalom következtében tiltva lesz úgy a közvetlen, mint a közvetett fegyver kivitel, továbbá a tranzit is. A tilalmi intézkedés éppúgy vonatkozik a lőfegyverekre, mint mindennemű hadianyagra, repülőgépre és hadihajóra.

Ez a jelentés, amely kétségtelenül a szenzáció erejével hat, azt bizonyítja, hogy olasz kormányörökben még sem adtak hitelt ama híreszteléseknek, amelyek szerint a francia kormány megszegte a fegyver kiviteli tilalmat.

A zendülők súlyos veszteségeket jelentenek az iruni harcok kapcsán

Az Irun és San Sebastián birtokáért megindított zendülő-offenzíva, mint azt már jelentettük, negatív eredménnyel zárult. A zendülők két napi borzalmas harcok után nem tudták megintani a kormánycsapatok pozícióit. Ezt bizonyítja a zendülők Burgosból származó jelentése is, mely szerint az iruni fronton a harcok tegnap estig tartottak és a harcokban négyszáz zendülő esett el, szemben a kormánycsapatok kétszáz főnyi veszteségével. A francia határon a közlekedést beszüntették, mivel attól tartanak, hogy még mindig fel-fellángoló harcok eltévedt golyók megsebesíthetnek valakit.

Tovább tart a harc Oviedo birtokáért

A Havas hendayi jelentése szerint a kormány csapatai hosszú küzdelem után visszavették Gijont, ahonnan azonnal nagyobb bányászcsapatot küldöttek Oviedo ellen, ahol a zendülők súlyos helyzetben vannak. A kormány repülői ma nyolcvanöt bombát dobtak az oviedói zendülőkre, amelyek közül több gyújtóbomba célú ért. A Havas jelentése szerint

a népront önkéntesen sikeresen nyomulnak előre Saragossa környékén is. A német távirati iroda szerint Franco tábornok ezeket a szakaszokat, mivel kiesnek a baszk és a madridi felvonulás utvonulából, figyelmen kívül hagyta.

Ugyancsak a Havas munkatársa jelentette Párizsba, hogy a madridi kormány elfogta Mola tábornok egyik táviratát, amelyben az északi felkelő-hadsereg főparancsnoka közli Franco tábornokkal, hogy a Lemmal hegységben, ahol a felkelők elő akartak nyomulni, képtelen áttörni a kormány védvonalát.

Egyidejű bayonnei jelentés szerint tegnap este Mola tábornok seregének hét légionárius

sa meg akart szökni és a Bidassoa folyóba vetette magát, hogy azt átúszva, csatlakozzon a kormánycsapatokhoz. A zendülők őrrel azonban észrevették a szökési kísérletet, tüz alá vették a menekülőket, akik közül hatot agyonlőttek és csak egynek sikerült a tulsó partra érnie. Ez elmondotta, hogy a tegnapi harcok folyamán rengeteg zendülő vesztette életét.

Csend az iruni fronton
A Reuter Hendayeből érkezett jelentése szerint ma délelőtt az iruni fronton nyugalom volt. Minden jel arra vall, hogy úgy a zendülők, mint a kormánycsapatok municióhiányban szenvednek.

Ellenére a kétnapos borzalmas harcok, a hadállásokban semmi változás nem történt: a kormánycsapatok továbbra is uralják eddigi pozícióikat.

Bayonnei jelentés szerint a Bidassoa folyó francia oldalán tartózkodó három franciát az Irun környéki harcok alkalmával eltévedt golyók megsebesítettek.

Az aragoniai fronton is csend van

A Havas barcelonai jelentése szerint az egész aragoniai fronton is csend uralkodik. A kormány előőrsel illetve erősítik meg állásait, hogy csapataik előnyomulását előkészíthessék. A kormánycsapatok mindent elkövetnek annak érdekében, hogy egyetlen hibás lépést ne kövessenek el. A kormánycsapatok el vannak számva, hogy tartani fogják az elfoglalt területeket és egy lépést sem fognak hátrálni.

Elcselt Llano tábornok egyik fia
Barcelonából keletkezett kormányjelentés megerősíti azt a hírt, hogy Sietamo városának elfoglalása napján

Quiapo de Llano tábornok egyik fia, aki a köztársasági csapatok soraiban harcolt, életét vesztette.

A zendülők a fiatal ember holttestét Huescá-

ba vitték és ott temették el. Egyidejű hivatalos kormányjelentés szerint a barcelonai kormányrepülők tegnap a huescái épületeket és fasiszta centrumokat bombázták. A baloldali köztársasági pártjának tagjai motorbiciklis különítményt alakítottak.

A Havas barcelonai jelentése szerint a zendülők tegnap Majorca szigetén néhány kilométer feladására kényszerítették. A kormányrepülők tüzének védelme alatt a milícia a szigeten meghódított egy erődöt, hét zendülőt foglyul ejtett és néhány gépfegyvert zsákmányolt.

Zendülő-repülőgép Madrid felé
A Havas Madridból keletkezett távirata arról számol be, hogy tegnap reggel egy zendülő-repülőgép jelent meg a főváros felett, de bombákat nem tudott ledobni, mert a kormány repülői megfutamították.

Ujabb, Majorca szigetéről érkezett jelentés szerint a zendülők egy kórházajót bombáztak. Az aragoniai fronton tegnap kisebb összecsapások voltak, míg a többi frontokon relatív csend honol. A kormány ma kihirdette a hadállapotot Toledo és Caceres tartományokban.

Madridban tegnap itélkeztek az Alcala de Henaresi kerékpáros ezred huszonnégy tisztje fölött, akik közül hetet halálra, a többi életfogytiglani kényszermunkára ítélték.

A zendülők csapatokat küldtek Oviedo felmentésére.

A Havas Burgosból keletkezett távirata szerint a zendülők egyik hadoszlop tegnap elfoglalta, véres harcok után, az Asturia tartományban lévő Tineo községet, amelynek során kéztusára is sor került. A hadoszlop állásait a Luarca felől menetelő két csapat pozíciójának megfelelően állapították meg. A három hadoszlop most Oviedo felé tart, hogy azt kimentse a kormánycsapatok gyűrűjéből. A zendülők ötven kilométernyire vannak Oviedótól. A la coronai rádió jelentése szerint a kormánycsapatok eddig eredmény nélkül támadták Oviedót és Mola tábornok csapatai hatvanöt kilométernyire vannak Madridtól. A zendülők egyik hadoszlop Asturiában elfoglalta Torre Barriot és hatalmas kárt okozott a kormánycsapatoknak. Aragoniában a zendülők visszavették a kormánycsapatok Terruel ellen intézett támadását. Guipuscoában az Almirante

Cervera nevű zendülő-hajó tovább bombázza San Sebastian erőreit és környékét.

A somosierrai fronton a harcok végetértek

A zendülők kezében lévő sevillei rádió azt jelenti, hogy tegnap négy kormányrepülő lőtték le Granadában, kettőt Badajozban és hatot a gudarramai fronton. A somosierrai fronton a harcok véget értek, a Navaria nevű hágónak a zendülők által való meghódításával. Ebben a harcban, a kormánycsapatok hatvan halottat hagytak hátra.

Franco tábornokot az összes zendülő erők generalisszimusává nevezték ki

Llano tábornok tegnap este a sevillei rádióban rámutatott arra, hogy a nemzeti kormány és a riotinói bányák vezetősége között létrejött megegyezés folytán holnap a bányákban felveszik a munkát. A burgosi rádió egyidejű jelentése szerint

Franco tábornokot az összes spanyol zendülő-haderők generalisszimusává nevezték ki.

Ugyancsak a burgosi rádió terjesztette azt a hírt is, hogy a gijoni polgárőrség számos tagja átpártolt a siera gudarramai zendülőkhez.

A portugál kormány cáfolja, hogy kedvezne a zendülőknek

Lisszaboni jelentés szerint a portugál kormány cáfolja, hogy kedvezett volna a zendülőknek és kijelenti, hogy egész idő alatt megőrizte semlegességét a spanyol ügyekben. Ugyancsak lisszaboni jelentés szerint de Quintana márkí, a spanyol ellenforradalmi érzelmi arisztokrata menekült kijelentette, hogy

a burgosi kormány pillanatig sem gondolt a madridi kormánnyal való békekötésre. Ez a béke csak a spanyolországi szocializmus megsemmisítése után jöhet létre. A forradalom után a hadsereg fog kormányozni és csak később fogja megválasztani a kellő rendszert a népi kormányzásra,

de ez nem olyan rendszer lesz, amelyet a nép kormányoz.

Londonban összeült a szakszervezetek és a munkáspárt vezetőinek tanácsa a spanyol helyzet megvitatására.

Londoni jelentések szerint az angol fővárosban ma összeült a szakszervezetek és a munkáspárt vezetőinek tanácsa a spanyol helyzet megvitatása ügyében. Az ülésen Attlee őrnagy, az alsóház munkáspárti ellenzékiének vezére elnökölt.

A programon az a kérdés szerepelt, hogy a szakszervezetek beavatkozzanak-e a spanyolországi eseményekbe vagy sem?

A kérdést a szakszervezetek szeptemberi kongresszusa elé akarják terjesztani. Valószínű, hogy a többség a benemavatkozás mellett fog dönteni, habár egy kisebb csoport a madridi kormány javára való beavatkozást sürgeti. A délelőtti plenáris ülést felfüggesztették, hogy egy szűkebbkörű bizottság kidolgozhassa a határozati javaslatot. A határozati javaslatot manifesztum formájában fogadják közzétenni.

Esti jelentés szerint az iruni fronton a harcok kiújultak. A zendülők folytonos rohamainak azonban ellenállanak a nagyszélesen beágyazott kormánycsapatok, melyek a terepet is aláaknázták.

Oriási izgalmak közepette ült össze az arab nemzeti tanács a sztrájkot beszüntető határozatra

Tizenkét arab és egy zsidó halottja van a pénteki izgalmas napnak. Jeruzsálem uccain óriási méretű tüntetést rendeztek a zsidók

Jeruzsálem, augusztus 28. (Rador.) Egész Palesztinában rendkívüli izgalmak közepette várják az arab nemzeti tanács gyűlésének határozatát. Itak külügyminisztere a pénteki napot Palesztinában töltötte és az ünnep befejeztével ő is részt vett az arab nemzeti tanács ülésén, amelynek végső határozatáról lapunk zártaig nem érkezett jelentés. Egészen bizonyos azonban, hogy már szombaton reggel az arabok egész Palesztinában felveszik a munkát.

A pénteki nap rendkívüli izgalmak közepette télt el. A terroristák cselekmények, mint minden pénteken, ezuttal is kiújultak.

A judeai hegyek között angol katonák megölték tizenkét arab banditát.

Moca zsidó kolónia mellett egy zsidó földművest megöltek az arabok, egyet pedig megsebesítettek.

Az újabb zsidó áldozatok híre óriási felháborodást váltott ki a zsidó lakosság körében, mely a zsidó vezetők utasításához híven négy hónapon keresztül a legnagyobb fegyelmereitssel viselkedett. A zsidó lakosság türelmének végét jelzi az a nagyarányú tüntetés, amelyet Jeruzsálem zsidó lakossága rendezett a főváros uccain.

A hangosan tüntető zsidó tömeg azonban erőszakos cselekedetekhez nem folyamodott.

Ebben az izgalmas légkörben az esti órákban ült össze az arab nemzeti tanács, hogy a sztrájk befejezéséről határozzon.

FRATERNITAS R. T. NYOMASA CLUJ

Taxa
pályázat
No. 224
16. Tele
Havonta
évre 600
földre:
félre
dotések
KELET
déság e
Ölkéim
rás me

Uj k

A Ta
előtt be
baton é
tette a
időpont
küllisz
pillana
igy ne
lagossá
tulajdo
lán a r
döntő
kormán
rek az
mintha
ben eg
halálos
kásáról
let bel
igazság
binetb
politik
kihámo
bünös
pon va
momen
szembe
szóltak
niszter
katon
élére e
ismert
kormán
akit é
kus sz
att né
után.
A k
rült, h
nyegél
megbu
culet
belső
tes m
is tag
annak
tozatl
legkev
Ugyan
Pop V
ipariüg
szemp
minisz
talani
mert
beállit
Az eg
változ
a libe
ambic
hogy
helye
aligha
binet
zéken
Az
ható v
mány
külgüy
Savel
az uj
tudjuk
hogy n